

Висока школа струковних студија за васпитаче „Михаило Палов“ Вршац
Școala de Înalte Studii de Specialitate pentru Educatori „Mihailo Palov” Vârșeț
Mihailo Palov Óvóképző Szakfőiskola Versec
Preschool Teacher Training College „Mihailo Palov” Vrsac

Omladinski trg 1, 26300 Vršac // tel./fax: 013/832-517 // e-mail: svassekretar@hemo.net // www.uskolavrsac.edu.rs

I N F O R M A T O R

ZA STUDENTE

**VISOKE ŠKOLE STRUKOVNIH
STUDIJA ZA VASPITAČE
“MIHAILO PALOV”
U VRŠCU**

**ŠKOLSKA GODINA
2017/2018.**

S a d r Ź a j

S a d r Ź a j.....	2
Poštovani studenti	3
Stimați studenți.....	5
Pačavne sikammen	7
UPRAVA I STRUČNE SLUŽBE.....	8
IZVOD IZ STATUTA I PRAVILA ŠKOLE.....	9
EXTRAS DIN STATUTUL ȘCOLII.....	14
IZVODO KATAR O STATUTO THAJ ORTA ANDE ŠKOLA.....	18
KALENDAR RADA ZA ŠKOLSKU 2017/2018. GODINU.....	20
NASTAVNI PLAN.....	21
Vaspitač dece predškolskog uzrasta	21
Specijalista za pripremni predškolski program.....	24
KNJIGA PREDMETA (silabusi).....	24
PREDAVANJA I VEŽBE	25
CURSURILE ȘI SEMINARIILE	25
SIKAVIPE THAJ E VEŽBE.....	25
RASPORED PREDAVANJA U ŠKOLSKOJ 2017/2018. g.....	26
PRIJAVLJIVANJE ISPITA.....	27
ÎNSCRIEREA LA EXAMENE.....	27
VRJAMA KANA ŠAJ TE RAMON EGZAMO.....	27
RASPORED POLAGANJA ISPITA U ŠKOLSKOJ 2017/2018. g.....	27
SEMINARSKI RAD.....	28
LUCRAREA DE SEMINAR	28
SEMINARESKE LILA	28
DIPLOMSKI RAD.....	29
LUCRAREA DE DIPLOMĂ	30
GATISARIMASKO LIL.....	30
KOMISIJE ZA ODBRANU DIPLOMSKIH I SPECIJALISTIČKIH RADOVA.....	31
TEME ZA DIPLOMSKE I SPECIJALISTIČKE RADOVE U ŠK. 2017/2018. g.....	32
DIPLOMSKI/SPECIJALISTIČKI RAD.....	41
UPUTSTVO ZA PRIJAVU I IZRADU	41
OBAVEZE STUDENATA U OBLASTI PEDAGOŠKE PRAKSE	46

Poštovani studenti

Visoka škola strukovnih studija za vaspitače „Mihailo Palov“ u Vršcu prvi put je akreditovana 2007. godine kao visoka škola strukovnih studija, kada je dobila i dozvolu za rad čime je u potpunosti odobreno izvođenje studijskog programa za zvanje **strukovni vaspitač**. U međuvremenu akreditovani su i realizovani i drugi programi osnovnih strukovnih i specijalističkih studija. Visoka škola poseduje sve neophodne dozvole za rad.

Danas je na Visokoj školi moguće studirati na jednom programu osnovnih studija – radi se o harmonizovanom i modernizovanom studijskom programu *Vaspitač dece predškolskog uzrasta* (akreditacija 2016. godina). Program je osmišljen i akreditovan u okviru TEMPUS Teach programa *Harmonizacija nastavnih planova i programa za obrazovanje vaspitača u Srbiji*.

Navedeni studijski program kreiran je tako da objedini 2 programa osnovnih strukovnih studija koja su do sada realizovana na Visokoj školi (*Strukovni vaspitač* i *Vaspitač dece jaslenog uzrasta*) i otvori širu lepezu mogućnosti usvajanja većeg broja identifikovanih poželjnih kompetencija Vama, studentima, budućim vaspitačima. Harmonizovani elementi odnose se, pre svega, na nastavne sadržaje u okviru postojećih ili novouvedenih obaveznih i izbornih predmeta, nastavne metode koje se realizuju u okviru njih, kao i novu literaturu, a samim tim i na kompetencije koje studenti stižu. Pri tome, uveden je određen broj novih obaveznih predmeta i značajan broj izbornih predmeta kroz koje se odgovara na uočenu potrebu za pojačanim kompetencijama za rad u kontekstu inkluzije, IKT kompetencijama, kompetencijama dramske pedagogije, komunikativnim kompetencijama, kao i mogućnošću da tokom studija u celini uče engleski jezik kao strani, s obzirom na to da su uvedeni izborni kursevi engleskog jezika u svakom semestru. Pri tome, inovirana je i intenzivirana stručna (pedagoška) i metodička praksa.

U okviru novoakreditovanog programa *Vaspitač dece predškolskog uzrasta* postoji 4 modula koji su kreirani na osnovu ponuđenih izbornih predmeta i u okviru kojih studenti mogu steći stručna zvanja:

1. strukovni vaspitač – opšti modul
2. strukovni vaspitač sa pojačanim kompetencijama za rad sa decom jaslenog uzrasta
3. strukovni vaspitač sa pojačanim kompetencijama za rad sa socijalno depriviranom decom
4. strukovni vaspitač sa pojačanim kompetencijama za rad sa decom na engleskom jeziku.

Pored studijskog programa osnovnih strukovnih studija, na Visokoj školi se realizuje i jedan program specijalističkih studija – *Strukovni vaspitač – specijalista za pripremni predškolski program*, za koji je Visoka škola dobila ponovnu akreditaciju 2014. godine, kao i proširenje broja studenata na 50, zbog velikog broja diplomiranih studenata zainteresovanih za specijalističke studije.

Nastava se na Visokoj školi izvodi na tri jezika: **srpski, rumunski i romski** (od šk. 2009/2010. godine).

Osnovne studije na ovoj Visokoj školi strukovnih studija za vaspitače traju tri godine i na njima se studenti osposobljavaju za efikasno individualno i socijalno funkcionisanje u savremenim obrazovnim okolnostima. Studijski program na ovoj Školi pošao je od činjenice da savremeni pedagozi govore o čitavom setu opštih sposobnosti, odnosno o kompetencijama, kao neophodnom uslovu za postizanje individualnog i socijalnog ostvarenja. Kompetentnost i njene uže oblasti, samokompetencija i socijalna kompetencija, smatraju se ključnim sposobnostima u pitanjima ostvarenja pojedinca u ličnom i socijalnom životu u 21. veku.

Jedinstven obrazovni evropski prostor mogao bi da bude, sa stanovišta mladih, prednost u smislu većih mogućnosti za njihovu pokretljivost, kao i za prohodnost ideja. Zato je program koji je pred vama koncipiran tako da sa dosta kritičke odgovornosti pruža studentima pedagoške vrednosti i pomaže im da se osposobe da donose mudre pedagoške odluke, i ne samo pedagoške, nego i moralne, ljudske, kao što su one koje u osnovi imaju altruizam, empatiju i ljudsko razumevanje; da vam pomogne da razvijate svoje samopoštovanje i sposobnost da volite ljude; da se osposobite da planirate i predviđate konsekvence svojih odluka i akcija, što podrazumeva toleranciju, veštinu slušanja, sposobnost rešavanja problema, sposobnost sagledavanja smisla u svemu što radimo, u svemu što se dešava oko nas. Programom se, takođe, nastoje razvijati veštine nošenja odgovornosti, pokretanja inicijative i mnogo drugih osobina koje podrazumeva tim u pedagoškom radu. Na praktičnom nivou ovo znači da Vas nastojimo uputiti u timski rad, što podrazumeva kreativnost i individualne doprinose kvalitetnim rezultatima u timovima.

Prethodno je podrazumevalo da se u kurikulumima više naglasi jedinstvo nauke, procesi istraživanja i saznavanje suštine i smisla, kao i naglašene potrebe za metodama interakcije, tematskim kurikulumima, timskoj nastavi i sl., kako bi se više išlo u susret većoj kompetenciji u osnovnim pedagoškim veštinama. Ova Škola, dakle, nastoji da

Vam pruži dobro opšte obrazovanje, koje je u funkciji struke za koju se pripremate i u kome je lični razvoj iz ugla evropske dimenzije pre svega u funkciji razvoja studenata, pripreme za život u multikulturnom društvu i pripreme za rad koja treba da omogući široki pogled na rad i uključi teorijski uvod u prirodu i oblike rada i radnog iskustva.

Sastavljači Informatora koji je pred vama imali su nameru da Vam pruže što više informacija koje bi vam olakšale snalaženje u toku studija. Nadamo se da će Informator omogućiti da se na vreme usmerite i organizujete u svim aktivnostima, a takođe i skratiti Vaša lutanja, zapitkivanja... Zato se u njemu nalaze mnoga praktična pitanja kao što su: sadržaji predmeta, literatura, ispitna pitanja, načini polaganja ispita, teme za diplomske ispite, komisije i sl., a tu su i informacije koje se odnose na dodatno detaljnije informisanje (sajt, mejl i sl.). Očekujemo da će Vam sve ovo pomoći da napravite uspešne prve korake, koji su već pola puta do cilja.

Iskrene želje za uspešne studije.

Stimați studenți

Școala de Înalte Studii de Specialitate pentru Educatori „Mihailo Palov” din Vârșeț, a fost pentru prima dată acreditată ca școală de înalte studii de specialitate în anul 2007, când a obținut și Autorizația de funcționare pentru realizarea programei de studii – **educator cu studii de specialitate**. Între timp au fost acreditate și realizate și alte programe de studii de licență și studii de specializare. Școala de Înalte Studii deține toate autorizațiile necesare de funcționare.

În prezent, Școala de Înalte Studii oferă un singur program de studii de licență, este vorba de programul armonizat și modernizat – *Educator pentru copiii de vârstă preșcolară* (acreditat în anul 2016). Acest program de studii a fost conceput și acreditat în cadrul programului TEMPUS Teach – *Armonizarea programelor și a planurilor de învățământ pentru formarea educatorilor în Serbia*.

Programul de studiu amintit a fost creat astfel încât să combine cele 2 programe de studii care s-au realizat până acum în cadrul Școlii de Înalte Studii (*Educator cu studii de specialitate și Educator pentru copiii de vârstă antepreșcolară*) și să vă ofere vouă, studenților, viitorilor educatori, oportunitatea de a acumula mai multe competențe profesionale. Elementele armonizate se referă, înainte de toate, la conținuturile curriculare ale disciplinelor obligatorii sau opționale existente până acum sau nou introduse, la metodele de învățământ folosite, la bibliografie și la competențele pe care studenții le dobândesc. În acest sens, în programa școlară s-a introdus un număr determinat de discipline obligatorii și un număr însemnat de discipline opționale, prin intermediul cărora se satisface necesitatea de dezvoltare a competențelor profesionale în domeniul incluziunii, competențelor TCI (tehnologiile informației și comunicării), a competențelor de pedagogie dramatică, competențelor de comunicare, precum și oportunitatea de studii limba engleză ca limbă străină pe parcursul întregii perioade de studiu, având în vedere că există cursuri opționale de limba engleză în fiecare semestru. De asemenea, este inovată și intensificată practica pedagogică și metodică.

În cadrul programului nou acreditat – *Educator pentru copiii de vârstă preșcolară*, există 4 module, care sunt create pe baza disciplinelor opționale oferite, în cadrul cărora studenții pot dobândi următoarele titluri profesionale:

1. educator cu studii de specialitate
2. educator cu competențe sporite pentru activitatea cu copiii de vârstă antepreșcolară
3. educator cu competențe sporite pentru activitatea cu copiii defavorizați social
4. educator cu competențe sporite pentru activitatea cu copiii în limba engleză.

Pe lângă programul de studii de licență, la Școala de Înalte Studii se realizează și un program de studii de specializare – *educator specializat pentru programul educațional de la grupa pregătitoare*, care a fost reacreditat în anul 2014. Datorită interesului crescut al absolvenților studiilor de licență, s-a majorat la 50 numărul de locuri alocate pentru acest program de studii.

La Școala de Înalte Studii învățământul se desfășoară în trei limbi: limba **sârbă, română și rromă** (începând cu anul 2009/2010)

La Școala de Înalte Studii de Specialitate pentru Educatori studiile de licență au durată de trei ani și pe parcursul lor studenții se pregătesc în vederea funcționării individuale și sociale eficiente în condițiile educaționale contemporane. Programa de studii a Școlii pornește de la premisa că pedagogia modernă vorbește despre un set de capacități respectiv competențe, care reprezintă o condiție strict necesară pentru creșterea realizărilor individuale și sociale. Competența și domeniile sale restrânse, autocompetența și competența socială se consideră ca fiind capacități esențiale în procesul de dezvoltare a individului în viața socială și personală în secolul XXI.

Spațiul educațional european unic din punct de vedere al tinerilor ar putea constitui un avantaj în sensul existenței unor posibilități mai mari de mobilitate. Acesta este motivul pentru care programa pe care am conceput-o oferă studenților posibilitatea unei atitudini critice, ajutându-i să se maturizeze și să devină capabili în a lua decizii într-o formă independentă. Deciziile nu trebuie să fie neapărat de natură pedagogică ci și de natură morală, umană, asemenea acelor care la bază au altruismul, empatia și înțelegerea dintre oameni, să vă ajute să dezvoltați autorespectul și dragostea față de oameni, să fiți capabili să planificați și să suportați consecințele propriilor decizii ceea ce implică toleranța, capacitatea de a asculta pe celălalt, capacitatea de soluționare a situațiilor dificile, capacitatea de a găsi sensul lucrurilor. Prin programă se tinde spre dezvoltarea simțului responsabilității, a inițiativei

și a multor alte caracteristici ale activității pedagogice. La nivel practic aceasta înseamnă că vom tinde să vă încadrăm în munca de echipă ceea ce presupune creativitatea și contribuțiile personale, individuale la obținerea rezultatelor în echipă.

În perioada precedentă în curricule s-a tins spre evidențierea unității dintre știință, cercetare și cunoașterea esenței, a sensului și la fel spre necesitatea accentuată de a utiliza metodele interacțiunii, curricule tematice, activitate de ansamblu, etc. Școala noastră tinde să vă ofere o bază educațională solidă care să fie în folosul meseriei pe care o veți practica. Dezvoltarea persoanei privită prin prisma europeană, este în contextul nostru, în primul rând în funcția progresului studenților, pregătirile pentru a face față vieții reale și pregătirile pentru activitatea care precede unei abordări cu succes a domeniului practic și dobândirii de experiență în activitate.

Alcătuind informatorul care se găsește în fața dumneavoastră, am avut intenția de a vă oferi cât mai multe informații pentru a vă facilita studiile. Impresia generală a fost aceea că existența unei astfel de publicații vă va ajuta în drumul pe care îl aveți de parcurs și că va limita dificultățile pe care le întâmpinați. În paginile informatorului veți putea găsi răspunsul la multe dintre întrebările cu privire la conținuturile materiilor, bibliografie, întrebările pentru examen, modul de susținere a examenelor, subiectele pentru lucrarea de licență, comisii, etc. Mai puteți găsi și informațiile cu privire la comunicarea electronică. Avem convingerea că toate acestea vă vor fi de real folos și că vă vor sprijini în realizarea primilor pași ceea ce reprezintă jumătatea drumului spre îndeplinirea obiectivului.

Sincere urări de bine.

Paćavne sikammen

E Ući škola pale strukovno vinajipe *Mihailo Palov* ando Vršco majanglal lija akreditacija ande 2007.berš Ande gadava berš dino si lake vi šaipe te kerel buki thaj te putarel o programo: **strukovno vinaj**.

Ađes šaj te sićon pe jekh fundosko programo – o programo *Vinaj pale čhavorra save teljarena ande angleškola* si nevo thaj akreditujime 2016 berš. O programo si kerdo ande TEMPUS Teach *Harmonizacija nastavnih planova i programa za obrazovanje vaspitača u Srbiji*.

O programo si kerdo khajda kaj si les 2 fundoske programurja save si kerde dži akana ande Škola (Strukovno vijan thaj Vinaj pale majcikne čhavorra), šaipe si te putaren tumede so majbut džanglipa ande tumaro sikavipe. Kova si si nevo ande kava programo si majanglal, kova so sikljona ande programurja save sas numaj kola neve ande predmeturja save musaj te sićion sar kaj si losarimaske, sar vi literatura thaj e kompetencije save lena e studenturja. Si but neve predmeturja ande save lena kompetencija sar kaj si e inkluzija, IKT kompetencija, e kompetencija pale dramsko pedagogija, komunikacija sar vi šaipe te sikljon anglikani čhib ande sa jekh semestro. Nevo programo si vi pale pedagogikani thaj metodikani praktika.

Ande nevo programo *Vinaj pale čhavorra save teljarena ande angleškola* si 4 kotora save si kerde khajda ande losarimaske predmeturja andar save studenturja šaj te len nav:

1. Strukovno vinaj-fundosko kotor
2. Strukovno vinaj saves si zurale kompetencije pale buki e majcikne čhavorrenca
3. Strukovno vinaj saves si zurale kompetencije pale buki socijalno deprivirime čhavorrenca
4. Strukovno vinaj saves si zurale kompetencije pale buki čhavorrenca pe anglikani čhib.

Paše fundosko programo pe Ući škola si vi jek progamo pe specijalistikano niveli – Strukovno vinaj-specijalisto pale angleškolako programo pale savo e Škola lija nevi akreditacija ande 2014. Berš sar vi buljaripe pale neve 50 studenturja save kamle te ramon kavaprogramo.

Sikavipe ande Ući škola džal pe trin čhiba **dasikani, rumunsko thaj romani** (katar 2009/2010. berš)

Fundosko sikavipe pe Ući škola palo strukovno sikavipe agorilpe pale trin berš, thaj pe lende šaj te sikamne sićon te čeren bući korkoro pe majanglune sićimaske kotora ande sikamne. Pe kaja sikamni teljardape katar o gndo kaj musaj te čerelpe majbut pe fundoske džanglimata godolastar kaj si importantno pale korkorutno thaj socijalno anglunipe. Kompetencija thaj socijalno kompetencija si anglune palo buljaripe trajosko ando 21. veko.

Jekhutno sićimasko evropako than šaj te avela sar dićhen e terne palo anglunipe kana si ande pućipe te pire gndurja majanglal buljaren. Godolastar si o programo savo si angla tumende čerdo khajda te del e sikamnende but laće sikavimata palo pedagoško kotor, thaj te del o ažutipe te e sikavne anen godaver gndurja, thaj vi manuškano barvalipe sar si altruizmo, empatija thaj manuškano haćaripe. Sa godova importantno si godolastar kaj sikamnes trubul te si tolerancija, te džanel te ašunel aver munušen, te džanel te haravel e pharimata, te džanel sa kova so čerel trujal peste. Kale programosa, kamas te sićos sa kova so čeras, so si phanglo palo amaro bućaripe te anas nevimata ando amaro bućaripe a sa kava si phanglo pale godova te čeras ketane bući ando pedagoško kotor.

Majanglal sas phanglo te ande kurikulumu majbut dićhelpe pe nauka. Procesurja katar o malavipe thaj džanglipe sar vi ketano bućaripe pe kurikulumu thaj aver; sar te majlaće e sikavne čeren bući ande sikavni. Kaja Ući škola kamel te del tumen majlaćho sikavipe savo trubula tumen kana čerena bući ande škola, thaj del tumen šaipe te sićon palo multikulturalno trajo thaj ćidipe.

Manuša save čerde kava informatoro savo si angla tumende kamle te del tumen so majbut informacija te so majloće sikaven pe Vući škola. Gndisaras kaj kava Informatoro ažutila tumende te so majloće thaj pe vrjama čeren sa kova so si phanglo palo tumaro sićope...

Godolastar ande leste si čhutine e pućimata sar si: So si ando lil, lilaripe, egzameske pućimata, sar te den o egzamo, kotora pale gatarimaske pućimata, e komisije thaj aver; kote si vi informacije palo sajto, e-mailo, thaj aver. Gndisaras kaj sa kava avela tumende ažutipe te čeren majlaće jekte pasurja save si opaš džikaj agoripe.

Kamas tumede sa majlaće ando sikavipe

UPRAVA I STRUČNE SLUŽBE

	Telefon	E-mail
Direktorica	013/833-420	vsvasdirektor@hemo.net
Sekretar	013/832-517	vsvassekretar@hemo.net
Referent za studentska pitanja	013/831-628	vsvasreferent@hemo.net
Finansijska služba	013/823-680	vsvasfinansije@hemo.net
Biblioteka	013/836-615	vsvasbiblioteka@hemo.net
Katedra za pedagogiju i psihologiju	prof. dr A. Stojanović	vsvaskatedrapp@hemo.net
Katedra za pedagogiju i psihologiju	Biljana Vujasin	vsvaspedagozi@hemo.net
Katedra za strane jezike		vsvaskatedrasj@hemo.net

Adresa: **Vršac, Omladinski trg br. 1**

Sajt: www.uskolavrsac.edu.rs

Tekući račun: **840-28666-72**

PIB: **100913781**

Izvršioци	Ime lica	Rad sa studentima
Direktorica Škole	doc. dr Jelena Prtljaga	radnim danom od 10 do 12 časova
Zamenik direktorice	dr Eudjen Činč	radnim danom od 10 do 12 časova
Sekretar	Stevan Miljkov	radnim danom od 10 do 12 časova
Referent za studentska pitanja	Zoran Marjanov Jasmina Mirković	radnim danom od 10 do 13 časova
Bibliotekarke*	Danica Veselinov Snežana Prtljaga	radnim danom od 08:30 do 15:30 časova (subotom od 09 do 12 časova)

* U čitaonici Biblioteke studenti mogu koristiti računare (za izradu seminarskih i diplomskih radova, pristup Internetu za uvid u stručnu literaturu i sl.)

IZVOD IZ STATUTA I PRAVILA ŠKOLE

„Pri raspravljanju, odnosno odlučivanju o pitanjima koja se odnose na osiguranje kvaliteta nastave, reformu studijskih programa, analizu efikasnosti studiranja i utvrđivanje broja ESPB bodova, u radu Nastavnog veća učestvuje 20% predstavnika studenata, koje bira studentski parlament Visoke škole.“ (član 33.)

„Studentski parlament Visoke škole je organ preko kojeg studenti ostvaruju svoja prava i štite svoje interese na Visokoj školi.

Studentski parlament Visoke škole biraju neposredno, tajnim glasanjem, studenti upisani u školskoj godini u kojoj se vrši izbor na studijske programe koji se ostvaruju na Visokoj školi. Parlament broji 9 članova: 3 studenta iz prve, 3 iz druge i 3 iz treće godine.

Izbor članova studentskog parlamenta Visoke škole održava se u aprilu, najkasnije do 10. u mesecu.

Pravo da biraju i da budu birani za članove studentskog parlamenta imaju svi studenti upisani na studije na Visokoj školi u školskoj godini u kojoj se bira studentski parlament. Izabrani su kandidati koji na glasanju dobiju najviše glasova.

Ukoliko dva ili više kandidata dobiju isti broj glasova, glasanje se ponavlja između njih u roku od sledećih sedam dana.

Konstitutivna sednica novog saziva studentskog parlamenta Visoke škole održava se oktobra meseca.

Mandat članova studentskog parlamenta Visoke škole traje godinu dana.

Članu studentskog parlamenta Visoke škole kome je prestao status studenta na studijskom programu koji se ostvaruje na Visokoj školi prestaje mandat danom prestanka statusa, a dopunski izbori se sprovode u skladu s odredbama opšteg akta kojim se bliže uređuje izbor članova studentskog parlamenta Visoke škole u roku od sledećih 15 dana.“ (član 44.)

„Studentski parlament Visoke škole:

- bira i razrešava predsednika i potpredsednike Studentskog parlamenta
- donosi opšta akta o svome radu;
- osniva radna tela koja se bave pojedinim poslovima iz nadležnosti Studentskog parlamenta
- bira i razrešava predstavnike studenata u organima i telima Visoke škole
- predlaže Savetu kandidata za studenta predstavnika u Savet Visoke škole;
- pokreće postupak za razrešenje studenta predstavnika u Savet Visoke škole, u skladu s ovim statutom;
- donosi godišnji plan i program aktivnosti Studentskog parlamenta
- razmatra pitanja i sprovodi aktivnosti u vezi sa obezbeđenjem i ocenom kvaliteta nastave, reformom studijskih programa, analizom efikasnosti studiranja, utvrđivanjem broja ESPB bodova, unapređenjem mobilnosti studenata, podsticanjem naučnoi-istraživačkog rada studenata, zaštitom prava studenata i unapređenjem studentskog standarda;
- organizuje i sprovodi programe vannastavnih aktivnosti studenata;
- učestvuje u ostvarivanju studentske međuuniverzitetske i međunarodne saradnje;
- usvaja godišnji izveštaj o radu studenta predstavnika u Savet Visoke škole;
- usvaja finansijski plan i izveštaj o finansijskom poslovanju Studentskog parlamenta Visoke škole;
- usvaja godišnji izveštaj o radu koji podnosi predsednik Studentskog parlamenta Visoke škole;
- obavlja i druge poslove, u skladu sa zakonom, ovim statutom i opštim aktima Visoke škole.“ (član 45.)

„Status budžetskog studenta ima student:

- upisan na studije prvog, odnosno drugog stepena, rangiran na konkursu za upis kao takav, u školskoj godini za koju je upisan po konkursu;
- koji je, sa statusom budžetskog studenta, u toku školske godine, u okviru upisanog studijskog programa i u okviru odobrenog broja mesta iz budžeta, po položenim ispitima stekao najmanje 60 ESPB bodova – u narednoj školskoj godini.

Budžetski student može u tome statusu imati upisan samo jedan odobren, odnosno akreditovan studijski program na istom nivou studija.

Budžetski student koji u toku školske godine ostvari manje od 60 ESPB bodova može nastaviti studije u statusu samofinansirajućeg studenta.“ (član 47.)

„Status samofinansirajućeg studenta ima student:

- upisan na studije prvog, odnosno drugog stepena, rangiran na konkursu za upis kao takav, u školskoj godini za koju je upisan po konkursu;
- upisan u drugu ili treću godinu, koji je u prethodnoj školskoj godini, kao samofinansirajući student, ostvario najmanje 37 ESPB bodova iz predmeta za koje se opredelio u skladu sa studijskim programom, odnosno budžetski student koji je ostvario najmanje 37, a manje od 60 ESPB bodova.

Samofinansirajući student koji u toku školske godine ostvari 60 ESPB bodova iz tekuće godine studijskog programa može u narednoj školskoj godini steći status budžetskog studenta, ako se rangira u okviru ukupnog broja budžetskih studenata, na način i po postupku utvrđenim opštim aktom Visoke škole.

Student koji nije ostvario 37 ESPB bodova ponovo upisuje istu godinu studijskog programa.“ (član 48.)

„Na prvu godinu osnovnih studija može se, bez prijemnog ispita, na lični zahtev, po prethodno obavljenoj proveri sposobnosti i sklonosti iz člana 50. stav 2., upisati:

- lice koje ima stečeno visoko obrazovanje na akademskim studijama prvog stepena;
- student druge godine osnovnih studija druge visoke strukovne vaspitačke škole ili fakulteta, koji je položio sve ispite sa prve godine, odnosno ostvario najmanje 60 ESPB bodova na studijskom programu na drugoj visokoj školi ili fakultetu, pod uslovima koje svojim opštim aktom propisuje visoka škola;
- lice kome je prestao status studenta zbog ispisivanja sa studija, ako je prethodno položilo sve propisane ispite na prvoj godini studija, odnosno ako je ostvarilo 60 ESPB bodova.

Lice iz stava 1. ovog člana može se upisati samo kao samofinansirajući student i ne ubraja se u odobreni broj studenata za određeni studijski program.

Nastavno veće Visoke škole, odlučuje o priznavanju položenih ispita, odnosno ESPB bodova.

Na višu godinu studija može se upisati student druge visoke strukovne vaspitačke škole koji je stekao pravo upisa naredne godine studija na visokoj školi sa koga prelazi i koji je, na osnovu priznavanja položenih ispita sa visoke strukovne vaspitačke škole sa koje dolazi, u mogućnosti da upiše predmete naredne godine studija na Visokoj školi u vrednosti od najmanje 37 ESPB bodova. I ovo se lice može upisati na studije samo kao samofinansirajući student.

Lice koje je završilo Višu školu za obrazovanje vaspitača može upisati odgovarajuću godinu studija na lični zahtev; po priznavanju ispita može da pristupi polaganju razlike u ispitima, a nakon toga polagati ispite po nastavnom planu za odgovarajuću godinu.

Ispite priznaju predmetni profesori, razmatra komisija koju formira Nastavno veće, a odluku donosi Nastavno veće. Rešenje o priznavanju ispita i o razlici koju student treba da polaže donosi direktor Visoke škole.“ (član 53.)

„Student ima pravo:

- na upis, kvalitetno školovanje i objektivno ocenjivanje;
- na blagovremeno i tačno informisanje o svim pitanjima koja se odnose na studije;
- na aktivno učestvovanje u donošenju odluka, u skladu sa Zakonom i statutom;
- na samoorganizovanje i izražavanje sopstvenog mišljenja;
- na povlastice koje proizlaze iz statusa studenta;
- na podjednako kvalitetne uslove studija za sve studente;
- na obrazovanje na jeziku nacionalne manjine, u skladu sa Zakonom i statutom;
- na različitost i zaštitu od diskriminacije;
- da bira i da bude biran u studentski parlament i druge organe Visoke škole.

Student je dužan da:

- ispunjava nastavne i predispitne obaveze;

- poštuje opšte akte Visoke škole.
- poštuje prava zaposlenih i drugih studenata na Visokoj školi
- učestvuje u donošenju odluka u skladu sa Zakonom i Statutom.

Student ima pravo na žalbu Visokoj školi, ukoliko Visoka škola prekrši neku od obaveza iz stava 1. tač. 1-3) ovog člana.“ (član 54.)

Studentu se, na njegov zahtev, odobrava mirovanje prava i obaveza, u slučaju:

- teže bolesti;
- odsluženja i dosluženja vojnog roka;
- nege vlastitog deteta do godinu dana života;
- održavanja trudnoće;
- priprema za olimpijske igre, svetsko ili evropsko prvenstvo – kada ima status vrhunskog sportiste; i
- u drugim slučajevima predviđenim opštim aktom Visoke škole.

Student koji je bio sprečen da polaže ispit zbog bolesti ili odsustva zbog stručnog usavršavanja u trajanju od najmanje tri meseca, može polagati ispit u prvom narednom roku, u skladu s opštim aktom Visoke škole.“ (član 55.)

„Student odgovara za povredu obaveze koja je u vreme izvršenja bila utvrđena opštim aktom Visoke škole.

Za težu povredu obaveze studentu se može izreći i mera isključenja sa studija.

Disciplinski postupak se ne može pokrenuti po isteku 3 meseca od dana saznanja za povredu obaveze i učinioca, a najkasnije 6 meseci od kada je povreda učinjena.

Opštim aktom Visoke škole utvrđuju se lakše i teže povrede obaveza studenata, disciplinski organi i disciplinski postupak za utvrđivanje odgovornosti studenata.

Do usvajanja akta iz stava 4. ovog člana, Veće Visoke škole, na predlog direktora donosi odluke o pokretanju disciplinskog postupka, o formiranju disciplinske komisije i disciplinskim merama, a po predlogu komisije koju je formiralo.“ (član 56.)

„Status studenta prestaje ako student ne završi studije u roku od šest školskih godina s obzirom da studijski program traje tri školske godine;

Ako je studijski program započeo u prolećnom semestru, rok iz stava 1. ovog člana shodno se računa od početka toga semestra.

U rok se ne računa vreme mirovanja prava i obaveza, odobrenog studentu u skladu sa statutom.

Studentu se na lični zahtev, podnet pre isteka roka iz st. 1. i 2. ovog člana, može produžiti rok za završetak studija za jedan semestar:

- ako je u toku studija ispunjavao uslove za odobravanje mirovanja prava i obaveza, a to pravo nije koristio, odnosno nije ga iskoristio u trajanju koje mu je, s obzirom na okolnosti, moglo biti odobreno;
- ako mu na dan isteka roka iz st. 1. i 2. ovog člana ostaje neostvarenih najviše 15 ESPB bodova potrebnih za završetak studija;
- ako je u toku trajanja studija započeo i završio drugi odobreni, odnosno akreditovani studijski program, na istom ili na višem stepenu.

Prestanak statusa studenta zbog neblagovremenog završetka studija konstatuje direktor, rešenjem sa dejstvom od prvog narednog dana po isteku roka iz st. 1, 2. i 4. ovog člana.

Status studenta prestaje i u slučaju:

- završetka studija;
- ispisivanja sa studija;
- neupisivanja školske godine;
- izricanja disciplinske mere isključenja sa studija.“ (član 57.)

„Nastava na Visokoj školi se izvodi na srpskom, rumunskom i romskom jeziku.

Lice se može upisati na studijski program ako poznaje jezik na kojem se izvodi nastava.

Student, upisan na studije iz stava 2. ovog člana, može prelaziti u toku studija na studijski program koji se izvodi na srpskom, rumunskom ili romskom jeziku, nakon provere znanja srpskog, rumunskog ili romskog jezika. Provera znanja jezika iz st. 2. ovog člana vrši se na način koji propiše direktor.“ (član 59.)

„Studijskim programom se propisuje koji su predmeti obavezni za određenu godinu studija. Student koji se finansira iz budžeta, opredeljuje se za onoliko predmeta koliko je potrebno da bi ostvario 60 ESPB bodova, a student koji se sam finansira opredeljuje se za onoliko predmeta koliko je potrebno da se ostvari najmanje 37 ESPB bodova. Polaganjem ispita student stiče određeni broj ESPB bodova u skladu sa studijskim programom Visoke škole. Student koji ne položi ispit iz obaveznog predmeta do početka naredne školske godine, upisuje isti predmet. Student koji ne položi izborni predmet, može ponovo upisati isti ili se opredeliti za drugi izborni predmet.“ (član 61.)

„Svaki predmet iz studijskog programa iskazuje se brojem ESPB bodova, a obim studija izražava se zbirom ESPB bodova.

Zbir od 60 ESPB bodova odgovara prosečnom ukupnom angažovanju studenta u obimu 40-časovne radne nedelje tokom jedne školske godine.

Ukupno angažovanje studenta sastoji se od:

- aktivne nastave (predavanja, vežbe, praktikumi, seminari, praktična nastava, mentorska nastava, konsultacije, prezentacije, projekti i sl.);
- samostalnog rada;
- kolokvijuma;
- ispita;
- izrade završnog rada;
- dobrovoljnog rada u lokalnoj zajednici, organizovanog od strane Visoke škole na projektima od značaja za Visoku školu i lokalnu zajednicu (humanitarna aktivnost, podrška hendikepiranim licima i sl.);
- drugih oblika angažovanja, u skladu s opštim aktom Visoke škole (metodička i stručna praksa, izdavačka delatnost i sl.).

Uslove, način organizovanja i vrednovanje dobrovoljnog rada iz stava 3. tačka 6. ovog člana uređuje Nastavno veće Visoke škole.“ (član 63.)

„Ispunjavanjem predispitnih obaveza i polaganjem ispita student može ostvariti 100 poena.

Od ukupnog broja poena, najmanje 30, a najviše 70 poena mora biti predviđeno za aktivnosti i provere znanja u toku semestra (predispitne obaveze).“ (član 64.)

„Ispitni rokovi su: januarski, martovski, junski, septembarski i oktobarski, a organizuju se u skladu sa godišnjim kalendarom ispita.

Naknadni rok koji se odobrava za studente kojima je preostao jedan nepoložen ispit iz studijskog programa upisane godine, organizuje se, po pravilu, pre početka naredne školske godine.“ (član 65.)

„Ispit iz istog predmeta može se polagati najviše 3 puta u toku jedne školske godine.

Izuzetno, student kome je preostao jedan nepoloženi ispit iz studijskog programa upisane godine ima pravo da taj ispit polaže u naknadnom ispitnom roku do početka naredne školske godine.

Na lični zahtev, student može ispit iz stava 2. ovog člana polagati pred ispitnom komisijom.

Student koji ne položi ispit iz obaveznog predmeta do početka naredne školske godine, upisuje isti predmet.

Student koji ne položi izborni predmet može ponovo upisati isti ili se opredeliti za drugi izborni predmet.“ (član 66.)

„Student ima pravo prigovora na ocenu dobijenu na ispitu, ako smatra da ispit nije obavljen u skladu sa Zakonom i opštim aktom Visoke škole, u roku od 36 časova od dobijanja ocene.

Veće Visoke škole u roku od 48 časova od dobijanja prigovora, razmatra prigovor i donosi odluku po prigovoru.

Ukoliko Veće usvoji prigovor studenta, student ponovo polaže ispit u roku od tri dana od dana prijema odluke Veća.“ (član 67.)

„Po pravilu, student ispit polaže kod predmetnog nastavnika kod koga je pohađao nastavu i obavljao sve ostale predispitne obaveze.

Na lični, pismeni zahtev, student može tražiti promenu ispitivača.

Zahtev se podnosi direktoru Visoke škole.

Direktor Visoke škole donosi odluku o (ne)prihvatanju zahteva najkasnije u roku od pet dana od dana podnošenja istog, po pribavljenom mišljenju nastavnika čija je promena zahtevana.

U slučaju pozitivnog rešavanja zahteva, student je obavezan da snosi troškove promene ispitivača u skladu sa opštim aktom Visoke škole.“ (član 68.)

„Student se svake školske godine pri upisu semestra, opredeljuje za predmete iz studijskog programa, pri čemu može upisati samo one predmete za koje je stekao preduslov po programu i planu studija.

Studijski program se zasniva na upisu semestara.

Posebno uspešnim studentima može se omogućiti upis i više od 60 ESPB bodova, sa ciljem bržeg završavanja studija i šireg obrazovanja.

Student stiče pravo na upis na višu godinu studija, pod uslovima predviđenim ovim Statutom, kada, u skladu sa studijskim programom, stekne mogućnost da upiše predmete u vrednosti od najmanje 37 ESPB bodova, predviđene studijskim programom za narednu godinu studija.

Student koji nije ispunio obaveze iz stava 4. ovog člana može nastaviti studije tako da ponovo upiše studijske obaveze koje nije ispunio u prethodnoj godini, pod uslovima i na način koji utvrđuje Nastavno veće Visoke škole.

Pravila studija bliže se uređuju opštim aktom Visoke škole.“ (član 69.)

Napomena: Detaljnije informacije o pravima i obavezama studenata mogu se dobiti konsultovanjem Statuta Visoke škole strukovnih studija za vaspitače „Mihailo Palov“ Vršac, odnosno kod sekretara Škole i na sajtu Škole na stranici: <http://www.uskolavrsac.edu.rs/dokumenta/>

EXTRAS DIN STATUTUL ȘCOLII

În situațiile în care sunt dezbătute sau se adoptă unele hotărâri privind asigurarea calității procesului de învățământ, reforma programelor de studiu, analiza eficacității studiilor și creditele ECTS, în activitatea Consiliului profesoral este implicat un procent de 20% dintre reprezentanții studenților, aleși din partea Parlamentului studențesc a Școlii. (Art. 33)

Parlamentul studențesc reprezintă organismul prin intermediul căruia studenții își realizează și apără drepturile și interesele.

Parlamentul studențesc al Școlii este ales prin vot direct, secret, din partea studenților înscriși în anul școlar în care se realizează alegerile. Parlamentul are 9 membri, 3 studenți ai anului I, 3 din anul II și 3 din anul III.

Alegerea membrilor Parlamentului se realizează în luna aprilie, până pe data de 10 a lunii.

Dreptul de a alege și de a fi ales îl are fiecare student înscriș în anul în care se realizează alegerile. Sunt aleși candidații care obțin majoritatea voturilor.

În cazul în care doi sau mai mulți candidați au același număr de voturi, alegerile se repetă cu aceștia în termen de 7 zile.

Ședința de constituire a Parlamentului Școlii are loc în luna octombrie.

Mandatul membrilor Parlamentului Școlii este de un an.

Membrului Parlamentului căruia i-a încetat statutul de student în cadrul programei de studiu la care a fost înscriș, îi încetează totodată și mandatul iar alegerile parțiale se vor realiza în conformitate cu prevederile actelor generale care reglementează alegerea membrilor Parlamentului, în termen de 15 zile. (Art. 44.)

Parlamentul studențesc al Școlii:

- alege și demite președintele și vicepreședintele Parlamentului studențesc;
- adoptă documentele necesare activității proprii;
- înființează organismele care se ocupă de anumite domenii din atribuțiile Parlamentului studențesc;
- alege și demite reprezentanții studenților în organele și organismele Școlii;
- propune Consiliului candidatul pentru reprezentantul studenților în Consiliul Școlii;
- inițiază procedura de demitere a reprezentantului studenților în Consiliul Școlii, în conformitate cu acest statut;
- adoptă planul anual și programul de activitate a Parlamentului studențesc;
- dezbate problemele privind asigurarea calității procesului de învățământ, privind reforma programelor de studiu, analiza eficacității studiilor, problemele privind creditele ECTS, mobilitatea studenților, stimularea activității de cercetare a studenților, protejarea drepturilor studenților și ameliorarea situației generale a studenților;
- organizează și pune în practică programele activităților extrașcolare ale studenților;
- ia parte la realizarea colaborărilor interuniversitare și internaționale;
- adoptă raportul anual privind activitatea reprezentanților în Consiliul Școlii;
- adoptă planul financiar și raportul privind starea financiară a Parlamentului Studențesc;
- adoptă raportul anual al președintelui Parlamentului studențesc;
- realizează și alte activități în conformitate cu legea, acest statut și reglementările Școlii (Art. 45.);

Statutul de student bugetar îl are studentul care:

- este înscriș la studiile gradului I sau II și a obținut la concurs rezultatele necesare, în anul în care este înscriș la concurs
- a obținut un minim de 60 de credite ECTS pe parcursul anului școlar, în cadrul programei de studiu înscrise și în limita numărului de locuri disponibile.

Studentul bugetar poate avea în cadrul statutului respectiv doar o singură programă de studiu înscrise, adică o singură programă acreditată la același nivel de studiu.

Studentul bugetar care pe parcursul anului școlar a acumulat mai puțin de 60 de credite ECTS poate continua studiile ca student cu finanțare pe cont propriu.

Statutul de student cu finanțare pe cont propriu îl are studentul care:

- este înscris la studiile gradului I sau II și a obținut la concurs rezultatele necesare, în anul în care este înscris la concurs
- este înscris în anul II sau III de studiu iar în anul școlar precedent a obținut cel puțin 37 de credite ECTS ca student cu finanțare pe cont propriu, adică cel puțin 37 și mai puțin de 60 de credite ECTS ca student bugetar.

Studentul cu finanțare pe cont propriu care pe parcursul anului școlar acumulează 60 de credite din anul respectiv, poate în anul următor obține statutul de student bugetar dacă îndeplinește condițiile prevăzute de actele Școlii.

Studentul care nu a acumulat 37 de credite ECTS, este obligat de a înscrie din nou același an și programa de studiu.(Art. 48)

În primul an de studiu se pot înscrie fără concurs de admitere, pe baza unei cereri personale, în urma verificărilor aptitudinilor (Art. 50, Al. 2):

- persoanele care au absolvit studiile superioare academice de gradul I;
- studenții anului II de studiu proveniți de la o altă școală de specialitate pentru educatori sau de la facultate, care au promovat toate examenele din anul I, adică au acumulat cel puțin 60 de credite ECTS la aceeași programă de studiu la o altă înaltă școală sau facultate, în condițiile reglementărilor în vigoare;
- persoanele cărora le-a încetat statutul de student din cauza părăsirii studiilor, dacă au promovat toate examenele din anul I adică dacă a acumulat 60 de credite ECTS;

Persoanele din alineatul 1 se pot înscrie doar în regim de autofinanțare și nu intră în numărul prevăzut pentru programa de studiu respectivă.

Consiliul profesoral al Școlii decide asupra recunoașterii examenelor adică a creditelor.

În anii superiori de studiu se pot înscrie studenții altor școli de specialitate pentru educatori care îndeplinesc condițiile, după ce le-au fost recunoscute examenele, având posibilitatea de a înscrie cursurile anului următor de studiu, având un minim de 37 de credite ECTS. Aceste persoane pot avea doar statut de autofinanțare.

Persoana care a absolvit Școala Superioară pentru Educatori se poate înscrie în anul corespunzător de studiu, la cerere. După ce i-au fost recunoscute examenele, poate susține examenele de diferență iar apoi poate susține examenele în conformitate cu programa pentru anul respectiv.

Examenele sunt recunoscute de către profesori, situațiile fiind dezbătute de către comisia pe care o stabilește Consiliul profesoral. Decizia este avizată de către Consiliul profesoral. Decizia finală privind recunoașterea examenelor este adoptată de către directorul Școlii.(Art. 53)

Studentul are dreptul:

- la admitere, studii de calitate și evaluare obiectivă;
- la informare corectă asupra tuturor problemelor legate de studii;
- la o participare activă în procesul de adoptare a deciziilor, în conformitate cu legea și Statutul școlii;
- la autoorganizare și promovare a opiniilor proprii;
- la beneficii care reies din statutul de student;
- la condiții egale de studiu cu ceilalți studenți;
- la învățământul în limba maternă, în conformitate cu legea și Statutul școlii;
- la diferențiere și protecție în fața discriminării;
- de a fi ales și de a alege membrii Parlamentului studențesc;

Studentul are obligația:

- de a realiza cerințele propuse
- de a respecta reglementările Școlii
- de a respecta drepturile angajaților și ale altor studenți ai Școlii
- de a participa în procesul de adoptare a deciziilor în conformitate cu legea și Statutul școlii.

Studentul are dreptul de la contestație în cazul în care Școala nu respectă prevederile legale din Al.1, punctul 1-3 ale articolului de față. (Art. 54)

Studentul are dreptul la întreruperea activităților în cazul:

- unei boli grave;
- îndeplinirii stagiului militar
- necesității de a îngriji propriul copil până la vârsta de un an;
- întreținerii sarcinii;
- pregătirilor pentru jocurile olimpice, campionatele mondiale sau europene – în cazul în care are statut de sportiv de excepție;
- în alte situații prevăzute de lege.

Studentul care din motive obiective nu a putut susține un examen, în cazul unei boli sau a participării la unele reuniuni de perfecționare pe parcursul a cel puțin trei luni, poate susține examenul în termenul următor, în conformitate cu reglementările în vigoare. (Art. 55)

Studentul se face responsabil pentru nerespectarea reglementărilor în vigoare ale Școlii.

Pentru abateri grave, studentul poate fi exmatriculat.

Procedura disciplinară nu poate fi inițiată după împlinirea a trei luni de la aflarea acesteia și cel târziu în termen de șase luni de la înfăptuirea ei.

Abaterile ușoare și abaterile grave se reglementează prin actele Școlii cu caracter general la fel ca și organele disciplinare și procedura disciplinară.

Până la adoptarea actelor din A1.4 al articolului de față, Consiliul profesoral, la propunerea directorului, adoptă deciziile privind inițierea procedurii disciplinare, privind înființarea comisiilor de disciplină și a măsurilor disciplinare, la propunerea organismelor deja existente. (Art. 56)

Statutul de student încetează în cazul în care acesta nu și-a finalizat studiile pe parcursul a șase ani școlari având în vedere faptul că programa de studiu durează trei ani.

Dacă programa de studiu a fost începută în semestrul de primăvară, termenul din alineatul 1 se consideră începând cu acel semestru.

În termen nu se include perioada de întrerupere a școlarizării care i-a fost aprobată studentului în conformitate cu statutul.

Studentului îi poate fi prelungită perioada în care poate finaliza studiile și înainte de expirarea termenului din alineatele 1 și 2, cu un semestru dacă :

- în ziua expirării termenului i-au mai rămas cel mult 15 credite nerealizate;
- pe parcursul școlarizării a absolvit o altă programă de studiu acreditată la același nivel sau la un nivel superior;

Încetarea statutului de student din motive de depășire a termenelor este contactată de către director prin decizie.

Statutul de student mai poate înceta și în cazul:

- absolvirii studiilor;
- renunțării la studii;
- neînscrierii anului școlar;
- îndepărtării de la studii (Art. 57);

Cursurile se desfășoară în limba sârbă, română și rromă.

Persoana se poate înscrie la cursurile unei programe de studiu dacă cunoaște limba în care se desfășoară procesul de învățământ.

Studentul înscris la cursurile amintite în alineatul 2 poate trece de la cursurile predate într-o limbă la cursurile predate în cealaltă limbă după verificarea cunoștințelor lingvistice.

Verificarea amintită în alineatul 2 al acestui articol se desfășoară conform procedurii stabilite de către director. (Art. 59)

Programa de studiu stabilește materiile obligatorii pentru un anumit an de studiu. Studentul în regim bugetar se hotărăște pentru numărul de materii care îi sunt suficiente în scopul acumulării a 60 de credite iar studentul în regim de autofinanțare, pentru a acumula 37 de credite ECTS.

Prin promovarea examenului, studentul acumulează un anumit număr de credite transferabile în conformitate cu programa de studiu. Studentul care nu a promovat examenul la materia obligatorie până la începutul noului an școlar, este obligat să înscrie aceeași materie. Studentul care nu a promovat o materie opțională, poate să înscrie aceeași materie sau să se hotărăscă pentru o altă materie. (Art. 61)

Angajamentul general al studentului este dat de:

- participarea activă (cursuri, laboratoare, seminarii, practică, consultări, prezentări, proiecte, etc.);
- activitatea individuală;
- colocvii;
- examene;
- realizarea lucrării finale;
- activitatea de voluntariat în comunitate pe care o organizează Școala, proiectele de interes pentru Școală și comunitate (activități comunitare, munca cu persoanele cu handicap, etc.);
- alte activități în conformitate cu actele Școlii (practica metodică și de specialitate, activitatea editorială, etc.);

Condițiile, modul de organizare și evaluarea activității de voluntariat din alineatul 3, punctul 6 a acestui articol este stabilită de către Consiliul profesoral al Școlii. (Art. 63)

Prin realizarea activităților care preced examenul și prin promovarea examenului, studentul poate acumula 100 de puncte.

Din numărul total de puncte, cel puțin 30 și cel mult 70 de puncte este necesar să fie prevăzute pentru activitățile și evaluările de pe parcursul semestrului.

Sesiunile de examene se organizează în luna ianuarie, martie, iunie, septembrie și octombrie în conformitate cu calendarul școlar.

Susținerea examenelor înafara termenelor stabilite se poate aproba studenților cărora le-a rămas un singur examen nepromovat din anul respectiv și se va susține înaintea începutului anului școlar următor.

Examenul la aceeași materie se poate susține de cel mult trei ori pe parcursul unui an școlar.

În mod excepțional, studentul căruia i-a rămas un examen în cadrul programei de studiu pentru anul în care este înscris, are dreptul de a susține examenul în sesiunea următoare, până la finea anului școlar.

La cerere, examenul poate fi susținut în fața comisiei.

Studentul are dreptul de a contesta nota obținută la examen dacă consideră că susținerea nu a avut loc în conformitate cu legea și actele Școlii, în termen de 36 de ore de la aflarea notei.

Consiliul Școlii în termen de 48 de ore dezbate contestația și adoptă hotărârea privind contestația.

În cazul în care Consiliul soluționează pozitiv contestația, studentul va repeta susținerea examenului în termen de trei zile de la aflarea deciziei Consiliului. (Art. 67)

De regulă, studentul susține examenul cu profesorul care i-a predat materia respectivă.

La cerere în formă scrisă, studentul poate solicita înlocuirea examinatorului.

Cererea se depune directorului Școlii.

Directorul Școlii decide în privința cererii cel târziu în termen de cinci zile de la momentul depunerii ei, după ce l-a consultat pe profesorul a cărui înlocuire a fost cerută.

În cazul soluționării pozitive, studentul este obligat să achite cheltuielile înlocuirii examinatorului în conformitate cu actul Școlii. (Art. 68)

La înscrierea fiecărui semestru, studentul optează pentru materiile pentru care a îndeplinit condițiile de înscriere conform planului și a programei de studiu.

Programa de studiu se bazează pe înscrierea semestrelor.

Studenților care au un succes excepțional li se poate permite înscrierea a peste 60 de credite ECTS cu scopul de a scurta durata studiilor și de a facilita performanțele studentului.

Studentul are dreptul de a se înscrie în anul următor în condițiile prevăzute de Statut, în conformitate cu programa de studiu, atunci când îndeplinește condițiile de înscriere a materiilor care cumulate dau cel puțin 37 de credite ECTS și care sunt încadrate în programa de studiu pentru anul următor.

Studentul care nu a îndeplinit condițiile din alineatul 4 a acestui articol, poate continua studiile înscriind acele materii și îndeplinind cerințele pe care nu le-a realizat în anul precedent, în condițiile pe care le stabilește Consiliul profesoral al Școlii.

Regulile de studiu sunt date în actele cu caracter general ale Școlii. (Art. 69)

Mențiuni: Informații detaliate cu privire la drepturile și obligațiile studenților se pot obține consultând Statutul Școlii de Înalte Studii pentru Educatori *Mihailo Palov* Vârșeț, respectiv de la secretarul școlii sau de pe site-ul <http://www.uskolavrsac.edu.rs/dokumenta/>

IZVODO KATAR O STATUTO THAJ ORTA ANDE ŠKOLA

Kana si pučipe pale lačhipe ande škola, e reforma ando programo pe škola, sar vi kazom trubul ESPB bodurja, ande bući sikamnende save ande Sikamnengo bešipe si 20% sikamne save losaren sikavnengo parlamento pe Vući škola (kotor 33.)

Sikamnengo parlamento pe Vući škola si than katar sikamne len pire orta thaj ažutin pire buća pe Vući škola

Sikamnengo parlamento pe Vući škola losaren sikamne garudine krlenca, sikamne save si ramosarde ande školako berš ande savo losarelpe pe sikamne programurja ande Vući škola. Parlamento đinavel 9 manuša: 3 sikamne andar o angluno, 3 andar o dujto thaj 3 andar o 3 berš.

Losaripe ando Parlamento pe Vući škola ćerelpe ando aprilo, majpalal dži 10. ando ćhon.

Orta te aven losarde thaj te losaren pale manuša ando sikamnengo parlamento si saoren sikammen save si ramosarde pe Vući škola ande školako berš ando savo losarelpe sikamnengo parlamento. Losarde si sikamne save len majbut krla.

Te aven losarde duj sikamne saven si jekto đindo krla, musaj te pale den pire krla majdur katar efa đes.

Konstitutivno bešavni neve sikamnengo ande parlamento pe Vući škola putardi si ando oktobri.

Than ando sikamnengo parlamento pe Vući sikamni si berš đes.

Te sikamnešći ando sikamnengo parlamento pe Vući sikamni agorilpe statuso sar sikamno, agorilpe vi lesko mandato ando đes kana agorisajlo vi statuso sar sikamno. Aver losaripe šaj te avel sar ramol ande sajekhutno akto ande savo ramol sar rodenpe sikamne ando sikamnengo parlamento pe Vući škola majdur katar 15 đesa. (kotor 44.)

Sikamnengo parlamento pe Vući škola:

- Losarel thaj agorisarel šerutnes thaj džipašerutnes ando sikamnengo parlamento;
- Anel sajekhutno akto pale piri bući;
- Ćerel bućarne kotora save ćerena bući phangli palo sikamnengo parlamento;
- Losarel thaj agorisarel sikammen save si ande sikamnengo parlamento pe Vući škola;
- Del piro gndo e Savetošće sikamnende pale sikamno savo šaj te avel ando Saveto pe Vući škola;
- Del piro gndo pale sikamne save trubun te agorin piri bući ando Saveto pe Vući škola, sar ramol ando Statuto;
- Anel beršengo programo ande savo ramol so ćerelapes ando sikamnengo parlamento;
- ćerel sa so si phanglo pale pućipa sar te so majlaće sićon ande škola, ćerel buća save si phangle pale reforma ande škola, del piro gndo kana si pućipe pale ESPB bodurja, majdur ćerel bući te sikamne šaj te sićon vi ande aver phuvja, ažutin džanglimaski bući sikamnendi, ćerel pale orta sikamnendi thaj aver;
- Ćerel pe programurja save či ćerenpe ande sikamni e sikammenca;
- Ćerel bući pale maškarsikavnengo thaj maškarthemnutno sikavipe;
- Del piro krlo kana trubul te lelpe lil katar jećhebršeski bući ando Saveto pe Vući škola;
- Del piro krlo kana trubul te lelpe lil katar finansije ande sikamnengo parlamento pe Vući škola;
- Del piro krlo pale lil katar jećhebršesko bući, savo anel šerutno ando sikamnengo parlamento pe Vući škola;
- Ćerel vi aver buća save si phangle palo zakono, ande kava Statuto thaj sajekhutne lilineca pa Vući škola (kotor 45.)

Statuso sikamnengo po budžeto šaj te si:

- ramosardo sikamno pe angluno numaj dujto stepeno, ande školako berš savo ramosardape po konkurso;
- savo lija statuso sar sikamno po budžeto, ande školako berš pe studijsko programo thaj pe thana save si aćhade pala lende, thaj pe dine egzamurja siles majcara 60 ESPB bodurja ande aver školako berš;
- sikamnes po budžeto šaj te avel ande kava statuso ramosardo jekh akredituime sikamnesko programo pe sa jekh niveli ande škola;

- sikamno savo si po budžeto te ande školako berš lija cara katar 60 ESPB bodurja šaj te vi majdur džal ande škola numaj po statuso korkoropočinipe (kotor 47.)

Statuso pale sikamne save korkoro počinen e sikamni:

- ramosardo ande sikamni pe angluno numaj dujto stepeno ande školako brš savo ramosardape po konkurso;
- ramosardo ande dujto numaj trito berš, ande nakhlo školako berš, sar sikamno savo korkoro poćinda sikavipe, lija majcara katar 37 ESPB bodurja andar e predmeturja save kamla te ašunel, numaj sikamno savo po budžeto lija majcara 37 a cara katar 60 ESPB bodurja;
- sikamne save korkoro počinen e škola, kana ande školako brš len 60 ESPB bodurja šaj te ande aver školako berš aven po budžeto, sar ramol ande sajekhutno lil pe Vuči škola.
- Sikamno savo či lija 37 ESPB bodurja šaj te pale ramolpe ando angluno berš pe Vuči škola (člano 48.)
- „ande angluno berš pe Vuči škola šaj te ramolpe, bi egzamo, pe majanglal ćerdo egzamo pe savo šaj te dićhelpe džanglipe katar o člano 50. stavu 2., :
- sikamno saves si vučo sikavipe pe akademikane studije pe angluno niveli;
- sikamno pe dujto berš pe Vuči škola savo dija sa egzamurja katar o angluno berš, numaj saves si majcara 60 ESPB bodurja pe studijsko programo pe dujto berš pe Vuči škola, a te ramol ande lila save dija Vuči škola.

Napomena: Majbut katar xakaja thaj šaipa vinajengi musaj te dićhen ande Statuto Uće školako pale vinaja „Mihailo Palov“ Vršac, numaj ko sekretari Školako thaj pe Školako sajto: <http://www.uskolavrsac.edu.rs/dokumenta/>

KALENDAR RADA ZA ŠKOLSKU 2017/2018. GODINU

I SEMESTAR (zimski)

N A S T A V A

- od 02. X 2017. do 12. I 2018. godine

PEDAGOŠKA PRAKSA

Smer - vaspitač dece predškolskog uzrasta/strukovni vaspitač:

- od 13. XI do 17. XI 2017. godine (I godina)
- od 13. XI do 24. XI 2017. godine (II godina)
- od 13. XI do 24. XI 2017. godine (III godina)

Smer – vaspitač dece jaslenog uzrasta:

- od 13. XI do 24. XI 2017. godine (III godina)

RASPUST I PRAZNICI

- 11. XI 2017.
- 24. i 25. XII 2017. (Božić)
- od 01 – 09. I 2018. godine

ISPITNI ROKOVI

- od 15. I do 09. II 2018. godine (januarsko-februarski)

II SEMESTAR (letnji)

N A S T A V A

- od 12. II do 31. V 2018. godine

PEDAGOŠKA PRAKSA

Smer - vaspitač dece predškolskog uzrasta/strukovni vaspitač:

- od 16. IV do 20. IV 2018. godine (I godina)
- od 16. IV do 27. IV 2018. godine (II godina)
- od 22. V do 02. VI 2018. godine (III godina)

Smer – vaspitač dece jaslenog uzrasta:

- od 21. V do 01. VI 2018. godine (III godina)

RASPUST

- od 01. VII do 31. VIII 2018. godine

ISPITNI ROKOVI

- od 05. III do 23. III 2018. godine (martovski)
- od 01. VI do 30. VI 2018. godine (junski)
- od 01. IX do 22. IX 2018. godine (septembarski)
- od 25. IX do 13. X 20178. godine (oktobarski)

PRAZNICI I PROLEĆNI RASPUST

- 15. - 16. II 2018. godine
- od 06. IV do 09. IV 2018. godine (Uskrs)
- 01. - 02. V 2018. godine (1. maj)

NASTAVNI PLAN

Vaspitač dece predškolskog uzrasta

OBAVEZNI PREDMETI

Redni broj	Šifra	Naziv	Sem.	Pred.	Vež.	Ost.	ESPB
PRVA GODINA							
1	OPE	Opšta pedagogija	1	4	2	0	6
2	SJ1	Strani jezik 1	1	1	2	0	3
3	MAJ	Maternji jezik	1	3	1	1	4
4	OPS	Opšta psihologija	1	2	1	1	4
5	VIP1	Vokalno-instrumentalni praktikum 1	1	0	3	0	3
6	FIV	Filozofija vaspitanja	1	2	1	0	3
7	IZ1	Izborni predmet 2/8	1				6
8	PRA1	Praksa 1	1	0	0	2	1
8	PET	Pedagoške teorije	2	4	1	1	5
9	RPS	Razvojna psihologija	2	3	2	0	5
10	SJ2	Strani jezik 2	2	1	2	0	3
11	INP	Informatički praktikum	2	0	3	0	3
12	VIP2	Vokalno-instrumentalni praktikum 2	2	0	3	0	3
13	SZD	Socijalna zaštita dece u porodici	2	3	1	0	4
14	IZ2	Izborni predmet 2/8	2				6
15	PRA2	Praksa 2	2			2	1

IZBORNI PREDMETI

Redni broj	Šifra	Naziv	Sem.	Pred.	Vež.	Ost.	ESPB	
PRVA GODINA								
1	PRP	Primenjena razvojna psihologija - praktikum	1	0	2	1	3	
2	KRE	Kultura religije	1	0	2	1	3	
3	ISC	Istorija civilizacije	1	0	2	1	3	
4	DPA	Dečja fiziologija sa osnovama anatomije	1	0	2	1	3	
5	DSV	Didaktička sredstva u vrtiću	1	0	2	1	3	
6	PKU	Predškolski kurikulum	1	0	2	1	3	
7	FIK	Filozofija kulture	1	0	2	1	3	
8	HOR1	Hor	1	0	2	1	3	
9	J	PJU	Psihologija jaslenog uzrasta	2	1	2	0	3
10	VOS	Vrtić kao otvoreni sistem	2	0	2	1	3	
11	PDI	Psihologija dečje igre	2	0	2	1	3	
12	S	ISD	Inkluzija socijalno deprivirane dece	2	1	2	1	3
13	DSK	Dečja subkultura	2	0	2	1	3	
14	PDO	Pedagoška dokumentacija	2	0	2	1	3	
15	ZDN	Zdravstvena nega	2	0	2	1	3	
16	HOR2	Hor	2	0	2	1	3	

OBAVEZNI PREDMETI

Redni broj	Šifra	Naziv	Sem.	Pred.	Vež.	Ost.	ESPB
DRUGA GODINA							
16	PPE	Predškolska pedagogija	3	2	2	1	4
17	JID	Jezičke igre i dramatizacija	3	2	1	1	3
18	IKT	Primena IKT u v-o radu	3	2	1	1	3
19	PPS	Pedagoška psihologija	3	2	2	1	4
20	EKN	Interkulturalizam u evropskom kontekstu	3	3	2	1	4
21	MMV1	Metodika muzičkog vaspitanja 1	3	3	1	0	4
22	IZ3	Izborni predmet 2/8	3				6
23	PRA3	Praksa 3	3			4	2
24	MVO	Predškolska didaktika	4	2	2	0	5
25	KNJD	Književnost za decu	4	3	1	1	4
26	KUD	Kultura dijaloga	4	2	2	0	3
27	PRD	Psihopatologija razvojnog doba	4	2	1	0	3
28	MLV1	Metodika likovnog vaspitanja 1	4	3	1	0	4
29	MMV2	Metodika muzičkog vaspitanja 2	4	1	2	0	3
30	IZ4	Izborni predmet 2/8	4				6
31	PRA4	Praksa 4	4			4	2

IZBORNI PREDMETI

Redni broj	Šifra	Naziv	Sem.	Pred.	Vež.	Ost.	ESPB
DRUGA GODINA							
17	J PEJ	Pedagogija jaslenog uzrasta	3	1	2	0	3
18	E SJ3	Engleski jezik 3	3	1	2	1	3
19	S KPR	Korektivni pedagoški rad	3	1	2	1	3
20	RES	Religijski sistemi	3	0	2	1	3
21	KGM	Kultura govora - metodički aspekt	3	0	2	1	3
22	IPO	Istorija predškolskog obrazovanja u Srbiji	3	0	2	1	3
23	IAK	Igrolike aktivnosti	3	0	2	1	3
24	HOR3	Hor	3	0	2	1	3
25	E KSJ	Književnost za decu na stranom jeziku	4	1	2	1	3
26	E SJ4	Engleski jezik 4	4	1	2	1	3
27	RID	Rana identifikacija darovitosti	4	0	2	1	3
28	S TIR	Timski rad	4	1	2	1	3
29	PAK	Psihološki aspekti komunikacije	4	0	2	1	3
30	J MMJ	Metodika muzičkog vaspitanja dece jaslenog uzrasta	4	1	2	0	3
31	DII	Didaktičke igre	4	0	2	1	3
32	HOR4	Hor	4	0	2	1	3

OBAVEZNI PREDMETI

Redni broj	Šifra	Naziv	Sem.	Pred.	Vež.	Ost.	ESPB
TREĆA GODINA							
32	MRG1	Metodika razvoja govora 1	5	3	1	0	4
33	MFV1	Metodika fizičkog vaspitanja 1	5	3	1	0	4
34	MUO1	Metodika upoznavanja okoline 1	5	3	1	0	4
35	MPM1	Metodika početnih mat. pojmova 1	5	3	1	0	4
36	MLV2	Metodika likovnog vaspitanja 2	5	1	2	0	3
37	IZ5	Izborni predmet 2/9	5				6
38	PRA5	Praksa 5	5			4	5
39	MRG2	Metodika razvoja govora 2	6	1	2	0	3
40	MFV2	Metodika fizičkog vaspitanja 2	6	1	2	0	3
41	MPM2	Metodika početnih mat. pojmova 2	6	1	2	0	3
42	MUO2	Metodika upoznavanja okoline 2	6	1	2	0	3
43	MPI	Metodologija pedagoških istraživanja	6	2	1	1	3
44	IZ6	Izborni predmet 2/9	6				6
45	PRA6	Praksa 6	6			4	5
46	ZAVR	Završni rad	6				4

IZBORNI PREDMETI

Redni broj	Šifra	Naziv	Sem.	Pred.	Vež.	Ost.	ESPB
TREĆA GODINA							
33	J MGJ	Metodika razvoja govora dece jaslenog uzrasta	5	1	2	0	3
34	J MFJ	Metodika fizičkog vaspitanja dece jaslenog uzrasta	5	1	2	0	3
35	E IPV	Integrativni pristup vaspitno obrazovnim sadržajima na stranom jeziku	5	1	2	1	3
36	E SJ5	Engleski jezik 5	5	1	2	1	3
37	HOR5	Hor	5	0	2	1	3
38	PDŠ	Priprema dece za polazak u školu	5	0	2	1	3
39	IDS	IKT kao didaktičko sredstvo	5	0	2	1	3
40	S TOL	Tolerancija	5	1	2	1	3
41	S EVP	Etika vaspitačkog poziva	5	1	2	1	3
42	MPR	Modeli profesionalnog razvoja vaspitača	6	0	2	1	3
43	J MSJ	Metodika saznavanja sveta oko sebe dece jaslenog uzrasta	6	1	2	0	3
44	J MLJ	Metodika likovnog vaspitanja dece jaslenog uzrasta	6	1	2	0	3
45	S MZD	Mentalno zdravlje	6	1	2	1	3
46	S SUP	Saradnja ustanove i porodice socijalno deprivirane dece	6	1	2	1	3
47	E USJ	Učenje stranog jezika na ranom uzrastu	6	1	2	1	3
48	E SJ6	Engleski jezik 6	6	1	2	1	3
49	HOR6	Hor	6	0	2	1	3
50	AKP	Akademsko pisanje	6	0	2	1	3

- J Vaspitač dece predškolskog uzrasta sa pojačanim kompetencijama za rad sa decom jaslenog uzrasta
 S Vaspitač dece predškolskog uzrasta sa pojačanim kompetencijama za rad sa socijalno depriviranom decom
 E Vaspitač dece predškolskog uzrasta sa pojačanim kompetencijama za rad sa decom na engleskom jeziku

Specijalista za pripremni predškolski program

Redni broj	Šifra	Obavezni predmeti					
		Naziv	Semestar	Predavanja	Vežbe	Ostalo	ESPB
1	01STJ	Strani jezik 1	1	0	3	0	5
2	02KPE	Emancipacijska pedagogija	1	2	0	0	5
3	03PZP	Psihofizička zrelost za polazak u školu	1	1	1	0	5
4	04PDI	Predškolska didaktika	1	2	1	0	5
5	05MRG	Metodika razvoja govora i priprema za početak čitanja i pisanja	1	1	3	0	5
6	IZ1	Izborni predmet (1 od 3)	1				5
7	09MPM	Metodika početnih mat. pojmova	2	1	2	0	4
8	10MMV	Metodika muzičkog vaspitanja	2	1	2	0	4
9	11MLV	Metodika likovnog vaspitanja	2	1	2	0	4
10	12MFV	Metodika fizičkog vaspitanja	2	1	2	0	4
11/12	IZ2	Izborni predmet (2 od 6)	2				8
	SR	Specijalistički rad	2	0	0	4	6
Redni broj	Šifra	Naziv	Semestar	Predavanja	Vežbe	Ostalo	ESPB
1	06DIP	Drama i pokret	1	0	2	0	5
2	07SIK	Scenografija i kostimografija	1	0	4	0	5
3	08RIP	Ritmika i ples	1	0	4	0	5
4	13REC	Recitovanje	2	0	2	0	4
5	14ODO	Osnovi dirigovanja i rada sa Orfovim instrumentarijumom	2	0	4	0	4
6	15JES	Jezičko stvaralaštvo	2	0	4	0	4
7	16KRA	Kultura različitosti	2	0	4	0	4
8	17HDM	Heurističke didaktičke matematičke igre	2	0	4	0	4
9	18MPI	Metodologija pedagoških istraživanja	2	0	4	0	4

KNJIGA PREDMETA (silabusi)

za studente upisane u školsku 2017/2018. godinu

Knjiga predmeta za smer: [VASPITAČ DECE PREDŠKOLSKOG UZRASTA](#)

Knjiga predmeta za smer: [SPECIJALISTA ZA PRIPREMNI PREDŠKOLSKI PROGRAM](#)

PREDAVANJA I VEŽBE

Nastava, prema propisanom Nastavnom planu i programu, organizuje se u vidu teorijskih predavanja, praktičnih vežbi, prakse studenata, konsultativne nastave, seminarskih radova i sl.

U okviru svakog predmeta nastavnici utvrđuju posebne obaveze studenata u oblasti njihovog teorijskog i praktičnog rada.

CURSURILE ȘI SEMINARIILE

Conform Planului și programei de învățământ, cursurile se organizează în formă de prelegeri teoretice, exerciții practice, practică a studenților, consultații, lucrări de seminar.

La fiecare obiect de studiu, cadrele didactice stabilesc obligațiile studenților la cursurile teoretice și seminarii.

SIKAVIPE THAJ E VEŽBE

Sikavipe, sar ramol ando Sikamnesko plano thaj programo éerelpe khajda te sikammen si e teorijsko sikavipe, e vežbe, seminaresko ramope thaj aver.

Ande sa jekh predmeto sikamno del kova so si importantno te sikavelpe.

RASPORED PREDAVANJA U ŠKOLSKOJ 2017/2018. g.

Nije dostupno

PRIJAVLJIVANJE ISPITA

Ispitne prijave predaju se najkasnije 5 dana pre početka ispitnog roka. One moraju biti popunjene čitko i sa svim elementima iz obrasca, a naročito: broj indeksa i ime nastavnika kod koga se ispit polaže, kao i tačnim nazivom predmeta. Nepotpune prijave se odbacuju. Uz prijavu kandidat je obavezan da podnese i dokaz o uplati troškova polaganja ispita.

ÎNSCRIEREA LA EXAMENE

Fișele de înscriere la examene se înaintează cel târziu 5 zile înainte de începerea sesiunii de examene. Acestea trebuie completate lizibil, cuprinzând informațiile necesare la toate rubricile existente; aparte este necesar să cuprindă numărul curent al carnetului de student, numele profesorului la care se susține examenul, precum și denumirea corectă a obiectului de studiu. Fișele de înscriere incomplete nu se iau în considerare. Împreună cu înscrierea la examen, candidatul prezintă și adeverința privind achitarea sumei prevăzute pentru examen.

VRJAMA KANA ŠAJ TE RAMON EGZAMO

Egzamoske lila šaj te ramon majpalal 5 đesa kana teljarela egzamoski vrjama. Egzamoske lila musaj te aven šukar ramome, majanglal o đindo katar o indekso, alav sikamnesko kaste delape egzamo, sar vi alav katar o predmeto savo trubul te delpe. Egzamoske lila save naj lače ramome, či avena dikhline. Paše egzamosko lil sikamno musaj te sikavel vi lil kaj počinda egzamo.

RASPORED POLAGANJA ISPITA U ŠKOLSKOJ 2017/2018. g.

Nije dostupno

SEMINARSKI RAD

Svaki student je dužan da u toku studija napiše pet seminarskih radova iz sledećih predmeta: MATERNJI JEZIK, PRIMENJENA RAZVOJNA PSIHOLOGIJA, KNJIŽEVNOST ZA DECU, RAD SA DECOM SA POSEBNIM POTREBAMA I PEDAGOŠKA DOKUMENTACIJA.

Svrha seminarskog rada je da se student putem šire i temeljitije teorijske i praktične obrade određenog problema, primenom odgovarajućih metodoloških postupaka prikupljanja, obrade i razmatranja podataka, analiza i interpretacije dobijenih rezultata, osposobi za rad koji ga u praksi očekuje.

LUCRAREA DE SEMINAR

Studentul este obligat, ca în decursul unui an de studii, să scrie o lucrare de seminar, la libera alegere, la unul din următoarele obiecte opționale: LIMBA MATERNĂ, PSIHOLOGIA DEZVOLTĂRII APLICATĂ, LITERATURA PENTRU COPII, ACTIVITATEA CU COPIII CU NECESITĂȚI SPECIALE, DOCUMENTAȚIA PSIHOLOGICĂ.

Scopul lucrării de seminar este ca, studentul, elaborând teoretic și practic o problemă, aplicând procedee metodologice corespunzătoare, sistematizând și comentând informațiile, să analizeze și interpreteaze rezultatele obținute, să se pregătească pentru activitatea practică educativ-instructivă.

SEMINARESKE LILA

Sa jekh sikamno musaj te pe Uuči škola ramol pandž seminarske lila andar e predmeturja : DEJAĆI ČHIB, LITERATURA E ČHAVRENGE , TERNEVIPIKANI PSIHOLOGIJA, BUĆI E ČHAVRENCAR SPECIALNONE PRAJOKTENCA THAJ PEDAGOGIKANI DOKUMENTACIA

Seminarske lila čerenpe godolastar te sikamno buljarel piro džanglipe ande teorijsko thaj praktikano rig, te sikavel metodologija sar čidelpa thaj sar čerelpa e rodipa, te sikavel e bući savi čerela kana inkljela andar e Uči škola.

DIPLOMSKI RAD

Diplomski rad studenti brane na kraju školovanja (po završetku VI semestra), pošto su prethodno položili sve predviđene ispite i obavili sve profesionalne prakse (6). Teme za diplomski rad odnose se na problematiku vaspitno-obrazovnog rada u predškolskim ustanovama.

Diplomski radovi se predaju studentskoj službi u četiri primerka. Komisija za odbranu diplomskog rada pregleda rad i odlučuje o prihvatanju ili dopuni rada o čemu obaveštava kandidata. Diplomski ispit se polaže u toku cele školske godine, sem jula i avgusta meseca, i sastoji se iz domaćeg (diplomskog) pisanog rada i usmene odbrane. Student dobija temu diplomskog rada u toku treće godine studija, odnosno u toku šestog semestra. Spisak tema za izradu i odbranu diplomskog rada utvrđuje Nastavno veće, na predlog predmetnog nastavnika.

Diplomski ispit se polaže pred Komisijom od tri člana. Svaki student je obavezan da, prilikom uzimanja teme, popuni odgovarajući obrazac u dva primerka i dostavi ga mentoru. Izbor i prihvatanje teme diplomskog rada potvrđuju, svojim potpisom, direktor Visoke škole i mentor kandidata. Jedan primerak obrasca vraća se kandidatu, a drugi se odlaže u dosije studenta. Obrasci se mogu dobiti od mentora kod kojeg je kandidat uzeo temu diplomskog rada.

Tok diplomskog/specijalističkog ispita:

1. Predstavljanje kandidata
2. Usmena prezentacija rada
3. Postavljanje pitanja

Uputstva za prijavu i pripremu diplomskog rada nalaze se na web adresi:

<http://uskolavrsac.edu.rs/info/uputstvo-za-prijavu-i-izradu/>

Primer obrasca koji popunjava kandidat:

VISOKA ŠKOLA STRUKOVNIH STUDIJA ZA VASPITAČE
„Mihailo Palov“ – V R Š A C

O D O B R E N J E

Kandidat _____ indeks
broj _____
opredelio se za izradu diplomskog rada iz nastavne oblasti:

sa temom:

Razmatrajući uslove, faktore i mogućnosti kandidata, kao i karakter i značaj predložene teme, kandidatu se

O D O B R A V A

tema, sa napomenom da rad, u četiri štampana primerka, preda Studentskoj službi Visoke škole najkasnije za godinu dana od dana uzimanja teme.

u Vršcu, _____.

D i r e k t o r

M e n t o r

LUCRAREA DE DIPLOMĂ

Studentul își susține lucrarea de diplomă la încheierea studiilor (la sfârșitul celui de-al șaselea semestru), după ce, în prealabil și-a susținut toate examenele obligatorii și a realizat practica pedagogică.

Temele lucrărilor de diplomă cuprind problematica activității educativ-instructive din instituțiile preșcolare.

În trei exemplare, lucrările de diplomă se predau secretariatului Școlii. Comisia de susținere citește lucrarea și decide dacă aceasta se acceptă sau trebuie completată, informând candidatul despre hotărârile luate.

Lucrările de diplomă se susține pe parcursul întregului an, cu excepția lunilor iulie și august.

Examenul de diplomă are următoarele părți componente: lucrarea scrisă și susținerea orală. În decursul ultimului an de studii, studentul primește tema lucrării de diplomă; cel târziu, până la începerea semestrului al șaselea. Consiliul profesoral, în baza propunerilor profesorilor de specialitate, stabilește lista temelor de diplomă.

Lucrarea de diplomă se susține în fața Comisiei compusă din trei membri.

Fiecare student completează un formular (în două exemplare) și-l înaintează mentorului. Opțiunea și acceptarea temei de diplomă le confirmă, prin semnătura lor, directorul Școlii și mentorul candidatului. Un exemplar al formularului se restituie candidatului, iar cel de-al doilea i se depune în dosar.

Candidatul primește formulare de la mentorul lucrării sale de diplomă.

GATISARIMASKO LIL

Gatisarimasko lil sikamno ramol kana del gata piro sikavipe pe Uči škola (kana gatisarel VI semestro), kana majanglal del sa egzama thaj kana čerda e praksa. Kova so ramola ande gatisarimasko lil musaj te avel phanglo pale vaspitno-sikavipe pale čhavora ande anglesikamne.

Gatisarimasko lil delpe ande sikamnendji služba, ande trin kotora. E komisija pale gatisarimaske lila dičhel o lil thaj del piro gndo pala leste, te šaj te načhel numaj trubul te čerelpe majbut pe leste. Komisija musaj te phenel sikavnešči so si e gatisarimaske lileja.

Gatisarimasko egzamo del pe ande školako brš, numaj na ande čhona julio thaj avgusto.

Gatisarimasko lil musaj te avel ramome thaj angle komisija prezentuime.

Sikamnes den e tema pe savi ramola gatisarimasko lil ande III berš a majpalal dži po teljaripe VI semestro. Kova so ramona ande gatisarimasko lil musaj te den piro gndo ande Sikamno veče a pe alava sikavnesko. Gatisarimasko egzamo delpe angle Komisija savja si 3 članurja.

Sa jekh sikamno musaj te ramol lil pale gatisarimasko egzamo ande duj kotora thaj te del len sikavnešči savo si lesko mentoro. Losaripe thaj e tema katar o gatisarimasko lil ramol pire vasteja šerutno pa Vuči škola thaj o mentoro sikamnesko.

Jekto obrasco boldelpe e sikavnešče a dujto ačhel ande Vuči škola.

E obrascurja šaj te lenpe katar o mentoro kaste sikamno lija e tema pale piro gatisarimasko lil.

KOMISIJE ZA ODBRANU DIPLOMSKIH I SPECIJALISTIČKIH RADOVA

Mentor	Članovi komisije	Zamena
dr J. Lelea	1. dr E. Činč 2. dr N. Sturza-Milić (na S jeziku) 2a. dr E. Greonjanc (na R jeziku)	A. Božin, prof.
dr Lj. Stojanović	1. dr A. Mandić 2. dr S. Prtljaga	B. Vujasin, prof.
dr E. Greonjanc	1. dr B. Žujka 2. dr M. Maran	A. Božin, prof.
dr A. Stojanović	1. dr P. Prtljaga 2. dr T. Nedimović	A. Božin, prof.
dr T. Nedimović	1. dr A. Stojanović 2. A. Božin, prof.	dr E. Činč
dr M. Đorđević	1. dr J. Prtljaga 2. dr A. Gojkov-Rajić	dr B. Žujka
dr B. Žujka	1. dr E. Greonjanc 2. dr M. Maran	dr E. Činč
dr M. Maran	1. dr D. Veselinov 2. dr Lj. Stojanović (na S jeziku) 2a. A. Božin, prof. (na R jeziku)	dr M. Đorđević dr E. Greonjanc
dr N. Sturza-Milić	1. dr A. Gojkov-Rajić 2. dr T. Nedimović	dr J. Lelea
mr T. Suhecki	1. dr A. Stojanović 2. dr Lj. Kelemen	B. Vujasin, prof
dr E. Činč	1. dr J. Lelea 2. J. Stolić, MA	dr G. Vilotijević
dr A. Mandić	1. dr P. Prtljaga 2. dr D. Veselinov	dr T. Nedimović
dr M. Aleksandrović	1. dr B. Žujka 2. dr D. Veselinov	dr I. Đorđev
dr G. Vilotijević	1. dr S. Prtljaga 2. dr D. Veselinov	dr A. Stojanović
dr I. Đorđev	1. dr M. Đorđević 2. dr M. Aleksandrović	dr A. Gojkov - Rajić
dr J. Prtljaga	1. dr A. Stojanović 2. dr A. Gojkov - Rajić	B. Vujasin, prof.
dr A. Gojkov - Rajić	1. dr A. Stojanović 2. dr J. Prtljaga	B. Vujasin, prof.
dr D. Veselinov	1. dr A. Stojanović 2. B. Vujasin, prof.	dr S. Prtljaga
dr S. Prtljaga	1. dr S. Komatina 2. dr M. Maran	dr Lj. Stojanović
dr S. Komatina	1. dr T. Nedimović 2. dr N. Sturza-Milić	dr S. Prtljaga

TEME ZA DIPLOMSKE I SPECIJALISTIČKE RADOVE U ŠK. 2017/2018. g.

Mentor: prof. dr Jon Lelea

Metodika muzičkog vaspitanja

Teme za diplomske radove – Strukovni vaspitač

- Upoznavanje i razvijanje dečije muzikalnosti na predškolskom uzrastu.
- Uticaj muzike na intelektualni i afektivni razvoj dece predškolskog uzrasta.
- Vaspitna i obrazovna funkcija muzičkog vaspitanja.
- Muzika kao didaktičko sredstvo estetskog i moralnog vaspitanja kod predškolske dece.
- Razvijanje osećaja za ritam i melodiju kod dece predškolskog uzrasta.
- Umetnička muzika i njen uticaj na decu predškolskog uzrasta.
- Podsticanja navika aktivnog slušanja muzike kod dece predškolskog uzrasta.
- Muzika povod za zajedničku igru i ranu socijalizaciju dece predškolskog uzrasta.
- Muzika kao podsticaj za likovno stvaranje dece predškolskog uzrasta.
- Teorijske osnove podsticanja muzičke darovitosti kod dece predškolskog uzrasta.

Teme za diplomske radove – Vaspitač dece jaslenog uzrasta

- Uticaj muzike u prenatalnoj fazi – do 6 meseci
- Razvoj muzičkih sposobnosti u periodu od 6 do 18 meseci;
- Nagli razvoj muzičkih sposobnosti dece jaslenog uzrasta od 18 do 30 meseci;
- Muzičke sposobnosti kod dece jaslenog uzrasta od 30 do 36 meseci;
- Korelacija muzike i likovnog vaspitanja kod dece jaslenog uzrasta;
- Korišćenje muzičkih igračaka i ritmičkih instrumenata (improvizovanih) kod dece jaslenog uzrasta.

Teme za specijalističke studije

- Priprema vaspitača za rad sa decom pripreme predškolske grupe.
- Izbor i obrada vokalne i instrumentalne kompozicije kod dece pripreme predškolske.
- Programiranje muzičkih sadržaja kod dece pripreme predškolske grupe.
- Podsticanje muzičkog stvaralaštva kod dece pripreme predškolske grupe.
- Osposobljavanje vaspitača specijalističkih studija za primenu didaktičko-metodičkih
- Shvatanje muzike kod dece pripreme predškolske grupe (zapažanje izražajnih elemenata

Mentor: prof. dr Ljubivoje Stojanović

Osnovne studije:

Kultura dijaloga

- Poučavanje dece predškolskog uzrasta dijalogu i toleranciji
- Drugi i drugačiji kao stvaralački izazov u negovanju kulture dijaloga
- Dijalog kao način prevazilaženja predrasuda o drugima
- Prihvatanje drugih kao kreativno samoprevazilaženje
- Uloga porodice u podsticanju kulture dijaloga

Etika vaspitačkog poziva

- Mogućnost korelacije antičkog i hrišćanskog etičkog učenja
- Savremene društvene norme i religijski etički principi
- Razlikovanje dobra i zla na predškolskom uzrastu
- Doprinos religijskih etičkih principa u vaspitanju i obrazovanju
- Deca predškolskog uzrasta i religijski etički principi

Kultura religije

- Religioznost i ateizam kao korelativni društveni fenomen
- Religijski pluralizam kao demokratski potencijal
- Vaspitni značaj proslavljanja Božića
- Vaspitni značaj proslavljanja Vaskrsa
- Lepota prazničnih darivanja

Religijski sistemi

- Religijski sistemi i etnički sukobi
- Religijski sistemi kao kreatori pomirenja
- Međureligijski dijalog kao društvena neophodnost
- Drevni i savremeni religijski sistemi u Australiji
- Drevni i savremeni religijski sistemi u Americi

Specijalističke studije:

Kultura različitosti

- Fenomen različitosti u Srbiji danas
- Razumevanje ravnopravnosti u savremenom svetu
- Univerzalizam i globalizam kao pokretači kulture različitosti
- Etička i religijska pripadnost kao (ne)kreativne odrednice kulture različitosti
- Darovitost kao odgovornost u kontekstu kulture različitosti
- Podsticanje ispravnog razumevanja različitosti kod predškolaca
- Mogućnost sapostojanja različitih životnih strategija
- Različitost kao drugost drugih a ne ontološka suprotnost
- Miroljubiva koegzistencija kao deblokada egoizma
- Poučavanje predškolaca kulturi mira
- Pomirenje kao samoprevazilaženje

Mentor: dr Eufrozina Greonjanc

Književnost za decu (na rumunskom jeziku)

- Dramski tekstovi za predškolsku decu u rumunskoj književnosti
- - Texte dramatice pentru copiii de vârstă preșcolară în literatura română
- Uticaj bajke na razvoj mašte kod predškolske dece.
- - Rolul basmelor în dezvoltarea imaginației la preșcolari
- Narodna i autorska bajka u dečijem vrtiću
- - Basmul popular și cult în activitățile grădiniței
- Tradicija i inovacija u rumunskoj poeziji za decu
- - Tradiție și inovație în poezia română pentru copii
- Slika deteta u savremenoj rumunskoj poeziji
- - Imaginea copilului în poezia română contemporană
- Detinjstvo u opusu Jona Kreange i Radu Flore
- - Copilăria în opera lui Ion Creangă și Radu Flora
- Dete i detinjstvo u prozi na rumunskom jeziku u Vojvodini
- - Copilul și copilăria în proza în limba română din Voivodina
- Poezija za decu u aktivnostima dece jaslenog uzrasta
- - Poezia pentru copii în activitățile copiilor antepreșcolari
- Naš tradicionalni svet oslikan u prozi za decu na rumunskom jeziku u Vojvodini
- - Lumea noastră tradițională în proza pentru copii scrisă în limba română în Voivodina
- Uloga književnosti za decu u formiranju ličnosti predškolskog deteta
- - Rolul literaturii pentru copii în formarea personalității preșcolarului

Mentor: prof. dr Aleksandar Stojanović

Teme za diplomske radove

Predškolska pedagogija

- Savremena didaktičko-metodička rešenja u predškolskom vaspitanju -
- Kompleksnost vaspitačkog poziva -
- Kreativnost predškolske dece –
- Specifičnosti metodologije istraživanja u predškolskim ustanovama –
- Značaj vaspitača u podsticanju darovite dece na predškolskom uzrastu -
- Metodički postupci vaspitača u funkciji dečje socijalizacije –
- Strategije podsticanja stvaralaštva -
- Aktivnosti dece u savremenom predškolskom vaspitanju –
- Pedagoška dimenzija kompetencija vaspitača –
- Dometi i ograničenja NTC programa podsticanja stvaralaštva –

Teme za specijalističke radove

Predškolska didaktika

- Metode vaspitanja i razvoj dečjih potencijala u pripremno predškolskom periodu–
- Alternativni modeli predškolskog vaspitanja –
- Vaspitač kao reflektivni praktičar –
- Razvoj dečje kreativnosti u pripremnom predškolskom programu -
- Didaktičko-metodičke inovacije u vrtiću -

Mentor: doc. dr Tanja Nedimović

Teme za diplomske radove iz psihološke grupe predmeta

- Pervazivni razvojni poremećaji dece predškolskog uzrasta
- Emocionalni razvoj i razvojni strahovi dece predškolskog uzrasta
- Poremećaj pažnje sa hiperativnošću – uloga vaspitača
- Simptomi razvojnih poremećaja dece predškolskog uzrasta – saradnja vaspitača i roditelja
- Psihološke teorije učenja i mogućnosti njihove primena u modifikaciji ponašanja dece predškolskog uzrasta
- Učenje dece predškolskog uzrasta – uloga porodice i predškolske ustanove
- Proces socijalnog učenja dece predškolskog uzrasta – uloga porodice i predškolske ustanove
- Nenasilna komunikacija i njena primena u predškolskoj ustanovi
- Standardi učenja i razvoja dece ranih uzrasta
- Kognitivni razvoj i razvoj govora dece predškolskog uzrasta.

Teme za specijalističke radove

- Emocionalna zrelost dece za polazak u školu – uloga porodice i predškolske ustanove
- Teorije dečjeg razvoja i njihov značaj u pripremi dece za polazak u školu
- Doprinosi učenja i razvoja u pripremi dece za polazak u školu
- Razvojni rizici zlostavljanja i zanemarivanja dece predškolskog uzrasta
- Značaj psiholoških teorija u pripremi dece za polazak u školu

Mentor: dr Miloš Đorđević

Teme za diplomske radove:

Književnost za decu i Metodika razvoja govora

- Poetika književnosti za decu na primeru dečje poezije: mogućnosti interpretacije u vrtiću
- Poetika književnosti za decu na primeru priča: mogućnosti interpretacije u vrtiću
- Poezija i poetika Dragana Lukića
- Poezija i poetika Duška Radovića
- Savremena poezija za decu u Srbiji
- Funkcije govora dece predškolskog uzrasta
- Govorni poremećaji kod dece predškolskog uzrasta
- Metodčki pristup jezičkim igrama dece predškolskog uzrasta
- Metodčki pristup tumačenju proznih književnih dela u predškolskom periodu
- Korelacija književnosti i likovne umetnosti – metodčki aspekti
- Književnost za decu i omladinu u listovima i časopisima za decu i mlade u Vojvodini do Drugog svetskog rata.

Teme za specijalističke radove:

Metodika razvoja govora i priprema za početak čitanja i pisanja

- Predveštine za čitanje i pisanje
- Mesto i uloga vaspitača u pripremi dece za čitanje i pisanje
- Pomoćna sredstva u pripremi dece za čitanje i pisanje
- Igre povezivanja pojmova glas-slovo i prepoznavanja slova
- Uvođenje deteta u svet slova i pisane reči

Mentor: doc. dr Branduša Žujka

Metodika razvoja govora na rumunskom jeziku

- Rolul jocului didactic în dezvoltarea vorbirii la vârsta preșcolară;
- - Uloga didaktičkih igara u razvoju govora dece predškolskog uzrasta;
- Basmul și rolul său în dezvoltarea limbajului și a creativității copiilor;
- - Bajka u funkciji razvoja govora i stvaralaštva dece;
- Dezvoltarea și educarea limbajului la vârsta preșcolară;
- - Razvoj i negovanje kulture govora dece predškolskog uzrasta;
- Formarea competențelor lingvistice la preșcolari;
- - Formiranje lingvističkih kompetencija kod dece predškolskog uzrasta;
- Poezia pentru copii și valențele ei formative în învățământul preșcolar;
- - Poezija za decu i njena formativna vrednost na predškolskom uzrastu;
- Modalități de dezvoltare a limbajului la vârsta preșcolară;
- - Stvaralačko kombinovanje metoda u razvoju govora dece predškolskog uzrasta;
- Conținuturile dramatice în dezvoltarea vorbirii și a creativității copiilor preșcolari.
- - Dramski oblici u razvoju govora i kreativnosti dece predškolskog uzrasta;
- Formarea și dezvoltarea limbajului antepreșcolarilor;
- - Formiranje i razvoj govora dece jaslenog uzrasta;
- Rolul jocului în dezvoltarea limbajului copiilor antepreșcolari.
- - Uloga igre u razvoju govora dece jaslenog uzrasta;
- De la joc la exercițiu în educarea limbajului în grădiniță;
- - Od igre do vežbanja u razvoju govora u vrtiću.

Teme za specijalističke radove:

- Aspete științifico-metodice în activitățile de dezvoltare a vorbirii preșcolarilor în vederea însușirii deprinderilor de citire și scriere;
- - Naučno-metodološki aspekti u aktivnostima razvoja govora predškolske dece u vidu sticanja veština početnog čitanja i pisanja;
- Stimularea și dezvoltarea creativității prin activități de dezvoltarea limbajului;
- - Podsticanje i razvoj kreativnosti kroz aktivnosti razvoja govora;
- Tradițional și modern în utilizarea textelor lirice în activitatea didactică din grădinițe;
- - Tradicionalne i savremene metode za korišćenje lirskih tekstova u didaktičkim aktivnostima vrtića;
- Imaginea copilăriei în literatura pentru copii. Aspete metodologice în activitatea didactică a grădiniței;
- - Slika detinjstva u književnosti za decu. Metodološki aspekti u u didaktičkim aktivnostima vrtića;
- Valoarea instructiv-educativă și formativă a poveștilor. Repere teoretice și aplicative în învățământul preșcolar;
- - Vaspitna, obrazovna i formativna vrednost priča. Teorjiske i praktične osnove u predškolskom obrazovanju.

Mentor: dr Mirča Maran

- Fotografija kao izvor za istoriju detinjstva
- Obrazovanje učitelja i vaspitača u Vršcu
- Laza Kostić u srpskoj istoriji i kulturi
- Etnoistorijski vodič kroz Srem
- Slovaci u Vojvodini. Istorija, obrazovanje, kultura
- Obrazovanje u Habzburškoj monarhiji u prvoj polovini 19. veka
- Školski sistem u Vojnoj granici
- Srpsko prosvetiteljstvo 18. veka
- Etnoistorijski prikaz Pančeva
- Karaševci u Banatu
- Pančevo u Vojnoj granici 1764-1872.

Mentor: dr Nataša Sturza Milić

Teme za diplomske radove:

Metodika fizičkog vaspitanja

- Vaspitno-obrazovni značaj i organizacija motoričkih igara u radu sa decom predškolskog uzrasta
- Ostvarivanje cilja i zadataka fizičkog vaspitanja u funkciji formiranja i očuvanja pravilnog držanja tela dece PU
- Razvijanje kompetencija studenata za rad u oblasti fizičkog vaspitanja dece PU
- Komparativna analiza programa fizičkog vaspitanja dece PU (R Srbije i strane zemlje po izboru)
- Podsticanje motoričke darovitosti i kreativnosti predškolske dece kroz sadržaje fizičkog vaspitanja
- Vaspitno-obrazovni značaj i organizacija plesnih aktivnosti u predškolskoj ustanovi
- Procena motoričkog i fizičkog razvoja predškolske dece različitim metodama
- Fizička aktivnost – pokretač celovitog razvoja dece predškolskog uzrasta
- Vaspitno-obrazovni značaj i organizacija motoričkih igara u radu sa decom jaslenog uzrasta
- Organizacija senzomotornih aktivnosti u radu sa decom jaslenog uzrasta

Teme za specijalističke radove

Metodika fizičkog vaspitanja

- Procena i kontrola efekata fizičkog vaspitanja u radu sa decom koja pohađaju pripremni predškolski program
- Značaj formiranja i procene pravilnog držanja tela u funkciji pripreme za školu
- Podsticanje kreativnosti dece pripremnog predškolskog uzrasta sadržajima fizičkog vaspitanja

- Procena i kontrola efekata organizacionih formi fizičkog vaspitanja u radu sa decom pripremnog predškolskog uzrasta
- Komparativna analiza programa fizičkog vaspitanja pred polazak u školu (R Srbije i strane zemlje po izboru)

Mentor: Mr Tomislav Suhecki

Teme za diplomske radove:

- Faze likovnog razvoja predškolske dece.
- Likovni tipovi predškolske dece i terminologija moderne umetnosti.
- Značaj likovnog razvoja predškolske dece.
- Nove kompetencije vaspitača za podsticanje dečjeg likovnog stvaralaštva.
- Samopercepcija i samorefleksija vaspitača kao kompetencija.
- Likovna osetljivost vaspitača kao kompetencija.
- Analiza likovnih radova predškolske dece.
- Analiza likovnih radova darovite dece.
- Analiza umetničkih dometa u radovima predškolske dece.
- Problemi afirmacije dečije umetnosti-likovnog stvaralaštva.

Teme za specijalističke radove:

- Afirmacija dečjeg likovnog stvaralaštva
- Analiza likovnih radova darovite dece.
- Problemi autonomije dečje umetnosti.
- Podsticanje likovnog rada darovite dece.
- Podsticanje dečjeg stvaralaštva kao pedagoško istraživanje.

Mentor: dr Euden Činč

Teme za diplomske radove

- Uloga vaspitača i porodice u identifikaciji i razvijanju muzičke darovitosti na ranom uzrastu
- Karakteristike dečjeg glasa i modeli razvijanja interpretativnih vokalnih sposobnosti
- Kulturno-muzičke aktivnosti studenata i profesora vršačkih pedagoških škola
- Horski život u Vršcu u XIX-om i XX-om veku

Teme za specijalističke radove

- Dirigent vokalnog muzičkog sastava i kolektivno izvođenje;
- Muzički konstrukt – savremeni model realizacije muzičkih aktivnosti u vrtiću;
- Kompozitorsko stvaralaštvo i pedagoški rad Karla Orfa;
- Razvoj muzičke notacije i Gvido iz Areca – otac solmizacije;
- Stevan St. Mokranjac- evropejac iz Negotina.

Mentor: dr Aleksandra Mandić

Teme za diplomske radove

- Značaj i uloga brojevnih slika u razvoju početnih matematičkih pojmova kod dece predškolskog uzrasta
- Brojanje – uvodna tema predškolske matematike
- Razvoj mentalnih predstava o tačkama i linijama na predškolskom uzrastu
- Intuitivno sabiranje na predškolskom uzrastu
- Intuitivno oduzimanje na predškolskom uzrastu

Teme za specijalističke radove

- Tematsko planiranje matematičkih sadržaja na predškolskom uzrastu
- Uloge vaspitača u matematičkim aktivnostima predškolske dece
- Instrumenti za praćenje razvoja početnih matematičkih pojmova
- Optimizacija matematičkih aktivnosti u predškolskim ustanovama
- Osnovni didaktički principi predškolske matematike

Mentor: dr Marija Aleksandrović

Književnost za decu i Metodika razvoja govora (na romskom jeziku)

- Književni tekstovi na romskom jeziku kao podsticaji za dečje jezičko stvaralaštvo u predškolskim ustanovama
- Brzalice i zagonetke na romskom jeziku kao podsticaj za unapređivanje kulutre govora dece u predškolskim ustanovama
- Rano učenje romskog jezika kroz igru
- Sinonimi i homonimi u romskom jeziku i njihova primena u radu sa decom predškolskog uzrasta
- Razvoj i negovanje kulture govora dece predškolskog uzrasta na romskom jeziku
- Basne i priče o životinjama na romskom jeziku i njihova vaspitna vrednost
- Poezija za decu na romskom jeziku u aktivnostima dece jaslenog uzrasta
- Uticaj bajke na romskom jeziku na razvoj mašte kod predškolske dece

Mentor: dr Goran Vilotijević

- Razvijajući model rada sa darovitom decom
- Kompetencijski pristup modelovanju kurikuluma za rad u predškolskim ustanovama.
- Kritičko-emancipatorski pristup u organizaciji pedagoškog rada sa decom predškolskog uzrasta
- Partnerski odnosi vaspitača i dece kao paradigma humanistički usmerenog vaspitanja
- Individualizovani rad u funkciji podsticanja optimalnijeg razvitka darovitosti i kreativnosti dece
- Kritičko-emancipatorska teorija u savremenom vaspitanju i obrazovanju
- Predškolska ustanova kao činilac razvoja nacionalnog i kulturnog identiteta i evropskih vrednosti pojedinca.
- Intelektualno, fizičko i radno vaspitanje u delima pedagoških klasika
- Pedagoške implikacije primene nagrade i kazne u vaspitnom radu sa decom
- Razvojni montesori materijali u funkciji efikasnijeg ostvarivanja pripremnog predškolskog programa
- Alternativni pristupi u savremenom predškolskom vaspitanju i obrazovanju u Evropi (M. Montesori, Valdorfske pedagogije i Ređo Emilija)
- Vaspitanje u skladu s prirodom – Valdorfska pedagogija
- Aktivnosti u vrtiću koje vode ka izgradnji ekološke svesti i ljubavi prema prirodi
- Pedagoški pogledi Aleksandre Marjanović na vaspitanje dece u porodici i vrtiću
- Uloga igre u razvoju misaonih sposobnosti dece predškolskog uzrasta
- Istraživačke aktivnosti u vrtiću
- Igra i igrolike aktivnosti u pripremi dece za početno čitanje i pisanje

Mentor: dr Ivana Đorđev

Srpski jezik

- Mogućnosti upotrebe frazeologizama u radu sa decom predškolskog uzrasta
- Pridevske sintagme u časopisima za decu – istraživački pristup

Maternji jezik sa razvojem govora na jaslenom uzrastu

- Osnovne intencije slikovnica u oblasti razvoja govora dece jaslenog uzrasta

Kultura govora – metodički aspekt

- Konceptualizacija kulture govora i njene implikacije u vaspitno-obrazovnoj praksi

Jezičke igre i dramatizacija

- Jezičke igre stilskim figurama u radu sa decom predškolskog uzrasta
- Igre gramatičkim formama i pravopisnim normama u radu sa decom predškolskog uzrasta

Jezičko stvaralaštvo

- Jezičko stvaralaštvo dece podstaknuto basnama

Mentor: doc. dr Aleksandra Gojkov Rajić

Nemački jezik

Teme za diplomske radove

- Književni tekst u poučavanju stranog jezika na predškolskom uzrastu
- Imerzija kao metod poučavanja stranog jezika na predškolskom uzrastu
- Likovi iz bajki u poučavanju stranog jezika na predškolskom uzrastu
- Pesme za decu u poučavanju stranog jezika na predškolskom uzrastu
- Priče i bajke u poučavanju stranog jezika na predškolskom uzrastu

Mentor: dr Danica Veselinov

Teme za diplomske radove

Predškolska didaktika

- Artikulacija vaspitno-obrazovnih aktivnosti heurističkim didaktičkim modelovanjem
- Planiranje i programiranje u savremenom predškolskom kurikulumu
- Značaj profesionalnih kompetencija vaspitača sa aspekta celoživotnog učenja
- Disciplinarni i integrisani kurikulum – prednosti i nedostaci
- Značaj problemskog i projektnog pristupa učenju u vaspitno-obrazovnim aktivnostima
- Vrtić u prirodi – specifičnosti artikulacije vaspitno-obrazovnih aktivnosti u Norveškoj
- Istorijski razvoj didaktičkih ideja
- Značaj evaluacije i samoevaluacije u predškolskoj ustanovi
- Savremeni kurikulum za jaslice – didaktičko-metodički aspekti
- Didaktički aspekti reformske pedagogije

Mentor: dr Snežana Prtljaga

Metodika upoznavanja okoline

Teme za diplomske radove – strukovni vaspitač

- Didaktičko-metodička artikulacija aktivnosti iz upoznavanja okoline s aspekta usmerenosti na dete.
- Upoznavanje okoline predškolske dece putem otkrivačkog i problemskog pristupa – heurističke didaktičke strategije.
- Mogućnosti primene transformisanih sadržaja iz drugih naučnih oblasti u oblast upoznavanja okoline – didaktičko – metodički pristup.
- Usmerenost na odnose i didaktičko – metodičke implikacije vaspitača u radu sa decom iz oblasti upoznavanja okoline.
- Korišćenje auditivnih i audiovizuelnih sredstava u upoznavanju predškolske dece sa okolinom.
- Primena projekt metode u upoznavanju predškolske dece sa okolinom.

- Integrativni pristup u upoznavanju predškolske dece sa okolinom.
- Razvoj intelektualnih sposobnosti uz pomoć otkrivačkih aktivnosti u oblasti upoznavanja okoline.
- Projekt metoda kao činilac podsticanja kreativnosti kod dece predškolskog uzrasta.
- Primena otkrivačke metode u oblasti upoznavanja okoline na predškolskom uzrastu.

Metodika saznavanja sveta oko sebe dece jaslenog uzrasta

Teme za diplomske radove – Vaspitač dece jaslenog uzrasta

- Dete jaslenog uzrasta kao istraživač okoline.
- Razvoj intelektualnih sposobnosti kod dece jaslenog uzrasta.
- Primena metode igre u oblasti upoznavanja okoline na jaslenom uzrastu

Mentor: dr Slavica Komatina

Teme za diplomske radove

Socijalna zaštita dece u porodici

- Socijalizacija dece u porodici
- Formiranje ličnosti deteta u procesu socijalizacije
- Položaj deteta u savremenom društvu
- Položaj dece u savremenoj porodici
- Karakteristike i izazovi savremenog roditeljstva: dete kao roditeljski projekat
- Izazovi majčinstva i očinstva u kontekstu izmenjenih društvenih uloga muškarca i žene u savremenom društvu i porodici
- Deca kao društveno bogatstvo i redukcija nataliteta u savremenoj porodici
- Dominantni vaspitni stilovi u Srbiji
- Položaj deteta u srpskoj kulturi
- Zlostavljanje i zanemarivanje dece u društveno-istorijskom kontekstu
- Faktori i indikatori zlostavljanja i zanemarivanja dece u savremenom društvu

Inkluzija socijalno deprivirane

- Dečja prava: geneza, međunarodna i domaća regulativa i praksa
- Inkluzivno-obrazovna politika u Srbiji
- Interkulturalizam u inkluzivnom obrazovnom sistemu
- Inkluzivno obrazovanje i socijalno deprivirana darovita deca
- Društvene predrasude i diskriminacija u obrazovnom sistemu
- Aktuelni problemi obrazovanja romske dece u Srbiji
- Ugrožene društvene grupe i dečja prava: primer romske populacije
- Ekstremno siromaštvo i zanemarivanje osnovnih potreba deteta
- Problemi socijalno deprivirane dece u procesu socijalizacije

DIPLOMSKI/SPECIJALISTIČKI RAD

UPUTSTVO ZA PRIJAVU I IZRADU

Diplomski rad studenti brane na kraju školovanja (po završetku VI semestra), pošto su prethodno položili sve predviđene ispite i obavili sve profesionalne prakse (6). Teme za diplomski rad odnose se na problematiku vaspitno-obrazovnog rada u predškolskim ustanovama.

Diplomski radovi se predaju studentskoj službi u četiri primerka. Komisija za odbranu diplomskog rada pregleda rad i odlučuje o prihvatanju ili dopuni rada o čemu obaveštava kandidata. Diplomski ispit se polaže u toku cele školske godine, sem jula i avgusta meseca, i sastoji se iz domaćeg (diplomskog) pisanog rada i usmene odbrane. Student dobija temu diplomskog rada u toku treće godine studija, odnosno u toku šestog semestra. Spisak tema za izradu i odbranu diplomskog rada utvrđuje Nastavno veće, na predlog predmetnog nastavnika.

Diplomski ispit se polaže pred Komisijom od tri člana. Svaki student je obavezan da, prilikom uzimanja teme, popuni odgovarajući obrazac u dva primerka i dostavi ga mentoru. Izbor i prihvatanje teme diplomskog rada potvrđuju, svojim potpisom, direktor Visoke škole i mentor kandidata. Jedan primerak obrasca vraća se kandidatu, a drugi se odlaže u dosije studenta. Obrasci se mogu dobiti od mentora kod kojeg je kandidat uzeo temu diplomskog rada.

Tok diplomskog/specijalističkog ispita:

1. Predstavljanje kandidata
2. Usmena prezentacija rada
3. Postavljanje pitanja

Uputstvo za uređenje diplomskog/specijalističkog rada:

STRUKTURA RADA

Načelno i radi orijentacije, poželjna struktura diplomskog/specijalističkog rada može se, u zavisnosti od vrste rada, sažeti na sledeći način:

Teorijski radovi: (naslovna strana), sadržaj rada, rezime, uvod, ciljevi i zadaci, polazišta i hipoteze, razrada teme i rasprava, zaključak, prilozi i literatura.

Teorijsko–empirijski radovi: (naslovna strana), sadržaj rada, rezime, uvod, ciljevi i zadaci, teorijski koncept rada, hipoteze, metodologija rada, rezultati, rasprava, zaključak, prilozi i literatura.

Struktura diplomskog rada može, donekle, odstupati od gore navedene, ako je to opravdano zbog specifične vrste određene teme.

1. **Obim diplomskog rada:** od 80 do 100 strana, ne računajući sadržaj, priloge (ako ih ima) i spisak literature.

– **Obim specijalističkog rada:** od 100 do 120 strana, ne računajući sadržaj, priloge (ako ih ima) i spisak literature.

2. **Jezik rada i pismo:** Jezik rada može biti srpski, rumunski i romski, u zavisnosti od maternjeg jezika studenta.

3. **Tehničko i grafičko oblikovanje diplomskog rada:**

- **Korice i naslovna strana** (*veličina fonta:* 14 pt; bold; tekst na naslovnoj strani treba da bude na jeziku rada; treba ga postaviti centrirano i napisati velikim slovima) moraju da sadrže sledeće podatke:

- naziv visokoškolske ustanove
- naznaku „Diplomski rad“ (za specijalističke radove „Specijalistički rad“)
- naslov diplomskog rada (*veličina fonta:* 16 pt)

- ime i prezime kandidata/kandidatkinje
 - akademska titula, ime i prezime mentora/mentorice
 - pri dnu naslovne strane piše se mesto i godina odbrane rada;
-
- **Sadržaj** (1 do 2 strane): Sadržaj treba da sadrži naslove i podnaslove pojedinih poglavlja diplomskog/specijalističkog rada s' brojevima stranica koji označavaju njihove početne stranice. Numeracija rada započinje od prve strane sadržaja. Reč "sadržaj" piše se velikim slovima tipa Times New Roman – 14 pt; bold stilom, sa po jednim razmakom između slova, centrirano. Glavni naslovi (poglavlja): 1, 2, 3... pišu se velikim slovima, veličine 14pt i postavljaju se obavezno na početku strane. Svi podnaslovi (potpoglavlja): sa dva decimalna mesta: 1.2., 2.1., 3.1.,... pišu se malim slovima, veličine 12 pt, a sa više od dva decimalna mesta: 1.2.1., 1.2.1.1.,... pišu se, takođe, malim slovima, veličine 12 pt, ili običnim stilom, ili ih možemo obeležiti i kurzivom (Italic slova).
 - **Rezime rada** (1 do 2 strane): Rezime rada predstavlja sažeti prikaz celokupnog diplomskog/specijalističkog rada (od 100 do 400 reči); piše se na srpskom (rumunskom, romskom) i engleskom jeziku; na kraju rezimea navode se ključne reči (od 3 do 5); rezime se piše na početku rada, pre uvoda. U rezimeu se objašnjava aktuelnost izabrane teme, cilj rada i zaključci do kojih smo došli.
 - **Uvod** (1 do 2 strane): U uvodu treba sažeto objasniti problem koji će se obraditi u radu i argumentovati naučna, stručna i druga relevantnost odabrane teme.
 - **Razrada teme:** Razrada izabrane teme je glavni deo rada i zauzima najviše prostora u radu. Obično je podeljen na više delova. U prvom delu razrade teme obično se čitalac upoznaje sa teorijskim osnovama određene teme, problemom, istorijatom nastanka problema, osnovnim pojmovima koji će se koristiti u radu, te sa dosadašnjim rezultatima u istraživanju navedene teme. U drugom delu (istraživanje odabrane teme) definišu se problem i predmet istraživanja, određuje cilj istraživanja, postavljaju osnovne i pomoćne hipoteze, navode metode, instrumenti i tok istraživanja, izlažu se činjenice, podaci, i rezultati do kojih se došlo na osnovu sopstvenih istraživanja ili tuđih istraživanja, a u svrhu dokazivanja postavljenih hipoteza. U trećem delu predlažu se rešenja problema. Rad treba da bude pisan jednostavnim, jasnim i konciznim stilom, te da bude gramatički i pravopisno korektan.
 - **Ciljevi i zadaci rada** (ciljevima se objašnjava šta se u radu želi pokazati ili proveriti, a zadacima – čemu bi ostvarivanje navedenih ciljeva moglo poslužiti) treba navesti jasno i precizno; *format – font osnovnog teksta:* Times New Roman; *veličina fonta osnovnog teksta:* 12 pt; *veličina fonta naslova:* 14 pt; *razmak između redova:* Before: 0; After: 0; Line spacing: 1.5 lines; paragrafi: *format:* Normal; *prvi red:* uvučen automatski (Col 1); *margin:* desno: 3,5 cm; levo, gore i dole: 2,5 cm; za numeraciju stranica koristiti arapske brojeve smeštene u donji desni ugao; tekst rada poravnati po obe margine: Justify (džastifikovati) – važi za celu strukturu rada.
 - **Polazišta i hipoteze** (teorijski koncept rada i hipoteze): U tom delu rada iznose se teorijske, metodološke i druge postavke na koje se rad oslanja, te se navode hipoteze čija će se utemeljenost u radu verifikovati. U istraživačkim radovima daje se kritički prikaz dosadašnjih istraživanja i činjenica, iznosi se teorijski koncept vlastitog istraživanja, te se ekspliciraju i obrazlažu hipoteze koje će se podvrgnuti proveriti.
 - **Metodologija istraživanja** (u slučaju istraživačkih radova): Ovaj deo rada uključuje sadržajan opis uzorka, korišćenih metoda i tehnika prikupljanja i obrade podataka, te korišćenih mernih instrumenata.
 - **Rezultati istraživanja** (u slučaju istraživačkih radova): Sadrži koncizan prikaz dobijenih rezultata, pri čemu treba odmereno koristiti grafičke prikaze i/ili tabele.
 - **Rasprava** (u slučaju istraživačkih radova – specijalističkih radova): U tom delu rada se, odgovarajućim statističkim i drugim postupcima – verifikuju postavljene hipoteze. Posebnu pažnju treba posvetiti interpretaciji dobijenih rezultata i njihovom upoređivanju s rezultatima drugih istraživanja.
 - **Zaključak** (od 1 do 2 strane): U zaključku se sažeto iznose najvažniji rezultati i nova saznanja kojima je rad rezultirao. Dobro bi bilo komentarisati u kojoj su meri ostvareni ciljevi rada, navesti glavne poteškoće vezane za realizaciju tih ciljeva i izneti sugestije koje se tiču dalje razrade problema i eventualnih daljih istraživanja problematike kojom se rad bavio.
4. **Literatura (lista referenci):** Literatura treba da sadrži popis svih izvora ("referenci") navedenih u radu. U literaturi se ne navode reference na koje se ne poziva u radu. Citirana literatura obuhvata, po pravilu, relevantne bibliografske izvore (monografije, članke, udžbenike i sl.) novijeg datuma (po mogućstvu objavljene od 2000. godine do trenutka kada se piše diplomski rad), i daje se isključivo u vidu liste referenci. Literatura se navodi na kraju rada. Reference se navode na dosledan način, azbučnim (ukoliko je

rad pisan ćirilćnim pismom), odnosno abecednim (ukoliko je rad pisan latinićnim pismom) redosledom. Studenti koji pišu diplomski rad treba da koriste najmanje trideset bibliografskih jedinica, a studenti koji pišu specijalistićki rad treba da koriste najmanje pedeset bibliografskih jedinica. U navođenju bibliografskih podataka korišćenih i citiranih izvora, obićno su u upotrebi dva stila ili sistema. Prvi sistem je "autor – datum" (Harvard sistem, APA i dr.), a drugi je numerićki sistem (Oxford Style). Tri su osnovne razlike između ovih sistema:

- naćin citiranja materijala u tekstu
- mesto datuma objavljivanja u referenci
- naćin uređivanja liste referenci.

Ako se više bibliografskih jedinica odnosi na istog autora, one se hronoloćki postavljaju. Iako će se studenti u svom budućem radu sresti sa oba sistema, u izradi strućnih radova, opredelili smo se da vam u ovom uputstvu predstavimo numerićki sistem navođenja bibliografskih podataka. U nastavku prikazujemo kako se navodi literatura i drugi izvori (monografije, strućni ćasopisi, zbornici radova, internet strane i dr.):

a) Navođenje knjige (monografije)

- *jedan autor (bibliografski zapis prema APA stilu citiranja):*

Branković, D. (1999): *Pedagoćke teorije – naućne osnove i razvojni tokovi*, Banja Luka: Univerzitet u Banjaluci.

- *više autora:*

Kundaćina, M. i Bandur, V. (2004): *Akciono istraćivanje*. Ućice: Ućiteljski fakultet.

Gojkov, G. i Stojanović, A. (2011): *Participativna epistemologija u didaktici – PARTICIPATORY EPISTEMOLOGY IN DIDACTICS*. Arad, Rumunija: Univerzitet „Aurel Vlaiku“. Vrćac: Visoka škola strukovnih studija za obrazovanje vaspitaća „Mihailo Palov“.

- *knjiga sa tri autora:*

Grozdanka G., Radenko, K. i Kundaćina, M. (2009): *Leksikon pedagoćke metodologije*. 5. dopunjeno izdanje. Vrćac: Visoka škola strukovnih studija za obrazovanje vaspitaća „Mihailo Palov“.

- *knjiga sa više od tri autora:*

Gojkov, G. i sar. (2010): *Kritićke teorije u pedagogiji*. Novi Sad: Savez pedagoćkih drućtava Vojvodine.

b) Navođenje ćlanka u periodićnoj publikaciji:

Gojkov, G. (1985): Humanost dece osnovnoćkolskog uzrasta. *Pedagoćka stvarnost*. Novi Sad, br. 4.

v) Navođenje ćlanka u tematskom zborniku:

Gojkov, G. i Stojanović, A. (2010): Kreativne karakteristike kognitivnog stila i metakognicija darovitih. U: Zbornik rezimea sa međunarodnog naućnog skupa Daroviti u procesu globalizacije. Vrćac: Visoka škola strukovnih studija za obrazovanje vaspitaća „Mihailo Palov“ i Arad, Rumunija: Universitatea “Aurel Vlaicu”.

g) Postupak citiranja dokumenata preuzetih sa interneta:

Prezime, ime autora. Naslov knjige. Adresa sa interneta. Datum preuzimanja.

- **Prilozi:** Prilikom izrade diplomskih/specijalističkih radova često se javlja potreba da se određeni sadržaji koji imaju značaj za bolje razumevanje rada, ali se ne mogu prikazati u osnovnom tekstu ili nepotrebno opterećuju tekst, dodaju u prilogu rada (na kraju pisanog rada, a pre navođenja literature), kao uputna argumentacija za pojedine stavove, zaključke i zakonitosti. Prilozi sadrže razne šeme, skice, formulare, preglede, anketne upitnike, rezultate statističkih analiza, fotokopije značajnih dokumenata, razne ilustrovane materijale, tabele većeg formata, skraćenice, dodatne tekstove i sve ono što ne može da se uklopi u osnovni tekst, a ima značaj za čitaoca. Svaki prilog treba da ima redni broj, naslov, izvor podataka i eventualne napomene. Pravila pisanja i načina povezivanja teksta sa prilogom ista su kao i kod prikaza.
- **Prikazi** kao sastavni deo rada, obično su najbolji način da se jednostavnije i sažetije predstave činjenice koje podržavaju argumente autora. Kako bi se na adekvatan način predstavile informacije (najčešće grafički) i tako razjasnila određena pojava u stručnim radovima, osnovni tekst dopunjavamo raznim tabelama, slikama, šemama, dijagramima i grafikonima.

- Tabele – dobijeni metodički podaci se obrađuju, grupišu i razvrstavaju po kolonama i redovima, radi preglednosti određenih karakteristika posmatrane pojave;
- Slike i šeme – najčešće se odnose na jednostavno predstavljanje, pomoću crteža, različitih pojava, postupaka i odnosa između njih, u zavisnosti od kreativnih rešenja autora;
- Grafikoni i dijagrami – radi se o grafičkom prikazu pojava (npr. prikaz količina, odnosa, kretanja, i sl.) pomoću geometrijskih linija i figura. Pošto postoji mnogo načina da se određene pojave grafički prikažu, njihov izbor će zavistiti od potrebe da se veze između posmatranih pojava posebno naglašavaju (više od ostalih).

Svaki prikaz treba da ima svoj redni broj i naslov, oznaku izvora podataka i eventualne napomene. Ako se u prikazima navode podaci koje je autor sam obradio, potrebno je na kraju izvora u zagradi navesti "obradio autor." Ako dajemo objašnjenje vezano za naslov ili sadržaj prikaza, koristi se napomena koja se piše ispod prikaza, a pre izvora podataka. Vrstu i redni broj prikaza treba pisati slovima veličine – 12 pt. Izvori i napomene u prikazima pišu se slovima veličine – 10; dok se veličina slova za podatke koji se nalaze u prikazima (npr. tabelama) prilagođavaju prema potrebi – obično se koristi veličina slova – 11pt ili 12pt.

Ako tekst diplomskog/specijalističkog rada sadrži neku od navedenih vrsta ilustracija (prikaza) ili priloge, potrebno je napraviti njihov spisak (redosled pojavljivanja u radu). U radu se najpre stavljaju popisi pojedinih vrsta prikaza (tabele, slike), a zatim popis priloga. Za svaku vrstu prikaza pravi se poseban spisak. Spisak treba da sadrži redni broj i naziv svih prikaza prema redosledu pojavljivanja u radu.

5. **Navođenje (citiranje) u tekstu:** Uobičajeno je da student tokom pripreme i samog pisanja stručnih radova, koristi ili preuzima određene stavove, misli, rezultate, hipoteze, konstatacije ili tvrdnje drugih autora, ali se mora naznačiti da te ideje ili informacije nisu njegove. To se postiže citiranjem, a tačno navođenje osnovnog izvora odakle je tekst preuzet naziva se bibliografska referenca. Uvek treba citirati iz originalnog izvora, a ako on nije dostupan, može se, izuzetno, preuzeti citat iz drugog izvora, i onda je to potrebno navesti u formi – citirano u: ..., ili preuzeto od: ... Treba citirati u originalnom obliku, u navodnicima, ili se samo navedu autorove izjave, bez navodnika (ako parafraziramo tekst). Nakon citiranja, podaci o izvoru mogu se pisati unutar teksta ili kao fusnota, navođenjem tačne bibliografske reference, i obavezno se na kraju piše broj strane odakle je citiran autor. Pored citiranja tekst se može i parafrazirati (to se često čini prilikom pisanja stručnih radova). Parafraziranje je prepričavanje, opisivanje nekog iskaza ili teksta svojim rečima i stilom. Citati, takođe, mogu biti uključeni i u rečenicu. Način pozivanja na izvore u okviru osnovnog teksta mora biti konsekventan od početka do kraja teksta. Preporučuje se sledeći sistem citiranja: ... (Gojkov, 2010: 5)...
6. **Napomene (fusnote):** Fusnote (beleške, napomene) upućuju čitaoca na sva dodatna objašnjenja osnovnog teksta ili sadrže referencu za deo teksta koji se citira ili parafrazira. Fusnote se pišu na dnu strane, sitnijim slovima (veličina fonta 10 pt) i označene su indeksom, neposredno iza teksta na koji se odnosi, kao Superscript (uzdignuti sitni broj). Kod fusnota ovi brojevi su obično pisani hronološkim redom od početka do kraja rada. U programu računara postoji opcija koja automatski ažurira redosled napisanih fusnota

(References – AB¹ Insert Footnote). Prema Pravopisu, ako fusnota objašnjava neku pojedinost u rečenici, ona (fusnota) se stavlja iza te reči, a ispred znaka za kraj rečenice, ako je ta reč na kraju. Ako, pak, objašnjava celokupan sadržaj rečenice, onda se piše iza znaka za kraj rečenice. Fusnote mogu da sadrže važne detalje, dopunska objašnjenja, naznake o korišćenim izvorima, ali ne mogu biti zamena za citiranu literaturu. Podaci u fusnotama se navode na sličan način kao što navodimo bibliografske podatke u *Literaturi* na kraju rada. Ovde je jedina razlika u tome što se pored osnovnih bibliografskih podataka o citiranom ili parafraziranom delu teksta, u fusnotama, na kraju navoda, piše i broj strane arapskim ciframa na kojoj se nalazi citat ili navedena činjenica. Ako se bibliografski podaci često ponavljaju, nije potrebno pisati stalno sve podatke o delu, već se daju skraćeni prikazi, kao što su:

op. cit. (lat. opus citatum – u citiranom delu). Ova skraćunica se koristi u fusnoti za delo koje je ranije citirano u radu, tako što se navodi prezime i početno slovo imena autora, a zatim se upisuje broj strane. Ibid (lat. Ibidem – na istom mestu; u istom delu). Ova skraćunica se koristi u fusnoti, kada se više citata iz istog izvora pojavljuje na istoj strani.

Primer fusnote:

Potkonjak Nikola (1978), *Teorijsko-metodološki problemi metodologije*, Prosveta, Beograd, str. 83.

7. **Profesionalna biografija:** Na kraju diplomskog/specijalističkog rada, potrebno je da autor navede svoju profesionalnu biografiju, kako bi se neki kasniji čitalac diplomskog/specijalističkog rada mogao upoznati sa autorom. Biografija će, ujedno, poslužiti članu komisije da predstavi kandidata pre usmene prezentacije rada.

Nastavno veće Visoke škole strukovnih studija
za vaspitače „Mihailo Palov“ Vršac

OBAVEZE STUDENATA U OBLASTI PEDAGOŠKE PRAKSE

Stručna praksa predstavlja sastavni i obavezni deo akreditovanog nastavnog programa Vaspitač dece predškolskog uzrasta (VDPU) na osnovnim studijama na Visokoj školi strukovnih studija za vaspitače „Mihailo Palov“ u Vršcu. Broj časova i broj ESP bodova u odgovarajućem semestru za svaku pedagošku praksu precizno su definisani u okviru nastavnog plana studijskih programa na osnovnim studijama.

U svakom semestru obavlja se jedna stručna praksa.

U sledećoj školskoj 2017/18. godini, predviđena je organizacija I, II, III i IV stručne prakse – hospitovanja, za studente na studijskom programu **Vaspitač dece predškolskog uzrasta (VDPU)**:

I praksa za prvu godinu: 30 časova, 5 radnih dana, 1 ESPB

II praksa za prvu godinu: 30 časova, 5 radnih dana, 1 ESPB

III praksa za drugu godinu: 60 časova, 10 radnih dana, 2 ESPB

IV praksa za drugu godinu: 60 časova, 10 radnih dana, 2 ESPB

PLANIRANI TERMINI ODRŽAVANJA PEDAGOŠKE PRAKSE ZA ŠKOLSKU 2017/18. GODINU

I semestar:

I godina - od 13. XI do 17. XI 2017. godine (5 radnih dana)

II godina - od 13. XI do 24. XI 2017. godine (10 radnih dana)

II semestar:

I godina - od 16. IV do 20. IV 2018. godine (5 radnih dana)

II godina - od 16. IV do 27. IV 2018. godine (10 radnih dana)

OBAVEZE STUDENATA I PLANIRANE AKTIVNOSTI

Stručna praksa se organizuje u predškolskim ustanovama u Vršcu i drugim mestima iz kojih dolaze studenti Visoke škole strukovnih studija za vaspitače „Mihailo Palov“.

Studenti biraju da li će prakse raditi u Vršcu ili u svom mestu.

Vremenski period obavljanja pedagoške prakse u toku školske godine utvrđen je kalendarom rada Škole i striktno se poštuje.

Pre početka svake prakse (najčešće, u nedelji koja prethodi praksi), studenti su obavezni da prisustvuju sastanku u vezi sa organizacijom stručne prakse. Studenti tada od profesora – rukovodioca prakse dr Nataše Sturza Milić dobijaju važna uputstva i potrebna dokumenta (uput za praksu i mišljenje vaspitača) bez kojih ne mogu otići na praksu. Vreme održavanja sastanka blagovremeno se objavljuje na oglasnoj tabli i školskom sajtu.

Studenti koji odluče da praksu obavljaju u svom mestu blagovremeno (najmanje 15 dana pre početka prakse) treba da provere da li predškolska ustanova u kojoj će raditi od njih zahteva potvrdu o lekarskom pregledu (najčešće, bris grla). Ukoliko je lekarski pregled (brisa grla) neophodan, studenti sami snose trošak istog.

Po pitanju prakse, obaveze studenata koji participiraju su istovetne sa obavezama onih koji se obrazuju na teret sredstava budžeta Republike Srbije.

U toku hospitovanja i neposrednog rada student je obavezan da vodi DNEVNIK STRUČNE PRAKSE, koji će zatim dostaviti određenom profesoru na pregled (prema broju indeksa, određen je profesor koji pregleda dnevnik). Rok za predaju i pregled dnevnika je blagovremeno utvrđen i javno objavljen na oglasnoj tabli i školskom sajtu. Dnevnik studenti nabavljaju u biblioteci škole (jedan dnevnik „pokriva“ sve prakse u toku školovanja na osnovnim studijama).

U narednoj školskoj godini, u okviru reakreditovanog studijskog programa **Vaspitač dece predškolskog uzrasta na srpskom, rumunskom i romskom (sa modulima)** predviđa se da svi studenti za potrebe kvalitetnije organizacije stručne prakse koriste **Dnevnik stručne prakse i Vodič za stručnu praksu**

Svaka praksa se evidentira u indeks, u rubrici predviđenoj za studentsku praksu. Praksu evidentira profesor ili saradnik koji je pregledao dnevnik. Da bi praksa bila evidentirana, studenti moraju imati:

1. dokaz (potvrdu) o obavljenoj praksi koju im izdaje predškolska ustanova u kojoj je obavljena praksa (osim u slučaju kada se praksa obavlja u vrtićima)
2. pozitivno mišljenje vaspitača (popunjava vaspitač vaspitno-obrazovne grupe u kojoj je student obavljao praksu)

Studenti koji praksu obavljaju u predškolskim objektima u Vršcu ne dobijaju potvrdu, budući da ih profesori Škole svakodnevno obilaze i vode računa o njihovoj redovnosti. U slučaju da studenti ne dolaze redovno, kasne ili pokazuju druge oblike neprikladnog i neodgovornog ponašanja, Nastavno veće donosi odluku o daljim postupcima, najčešće – ponavljanju prakse.

Preporučuje se da u toku obavljanja pedagoške prakse (od prvog do šestog semestra) student prođe kroz vaspitne grupe svih uzrasta.

b) Zadaci i obaveze studenata

1. Pedagoška praksa u I, II, III i IV semestru za studente na studijskom programu Vaspitač dece predškolskog uzrasta (VDPU)

Opšti zadaci:

- Identifikovanje Modela Opštih osnova predškolskog programa koji se realizuje u vaspitnoj grupi;
- Informisanje o broju vaspitnih grupa i dužini boravka dece u vrtiću;
- Upoznavanje prostorne organizacije (enterijer i eksterijer);
- Opisivanje kutića, centara interesovanja i prostornih celina u eksterijeru i procena njihove funkcionalnosti;
- Upoznavanje strukture i nivoa vaspitne grupe na osnovu Knjige rada vaspitača.

Posebni zadaci (odnose se na sadržaje nastavnih oblasti koji se izučavaju tokom odgovarajućeg semestra).

Zapažanja na kraju pedagoške prakse:

- aktivnosti u kojima je učestvovao student;
- impresije o protekloj pedagoškoj praksi

Svi studenti su obavezni da vode **Dnevnik pedagoške prakse**. U toku svih radnih dana studenti prate rad samo jedne vaspitne grupe; neposredno pomažu vaspitaču u organizovanju celokupnog rada sa vaspitnom grupom; konsultuju vaspitača o svim bitnim pitanjima vaspitno-obrazovnog rada u vaspitnoj grupi. Na kraju prakse vaspitač u pismenoj formi daje mišljenje o studentu.

Podrobnije informacije o ciljevima, zadacima i sadržajima svake stručne prakse (I do VI) mogu se pronaći u KNJIZI PREDMETA

<http://uskolavrsac.edu.rs/info/wp-content/uploads/2014/11/Knjiga-predmeta-16-17-1.pdf>

- Praksa 1 – str. 21 u knjizi predmeta
- Praksa 2 – str. 38 u knjizi predmeta
- Praksa 3 – str. 52 u knjizi predmeta
- Praksa 4 – str. 68 u knjizi predmeta
- Praksa 5 – str. 84 u knjizi predmeta
- Praksa 6 (samostalna) – str. 100 u knjizi predmeta

dr Nataša Sturza Milić,
rukovodilac pedagoške prakse